

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO**
przeprowadzana w ramach
**Strategicznej Prognozy Oddziaływania
na Środowisko**
dla
**„STRATEGII ROZWOJU GMINY
KUŹNICA
NA LATA 2015 - 2020”**

2015

SPIS TREŚCI

1. CEL I ZAKRES PROGNOZY	4
2. ZASTOSOWANE METODY PROGNOZY, PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA, WYKORZYSTANE DANE O ŚRODOWISKU	5
2.1. MATERIAŁY I DANE WYJŚCIOWE	5
2.2. ZASTOSOWANE METODY PROGNOZY	5
2.3. OCENA DANYCH WYJŚCIOWYCH	6
2.4. USTALENIA WSTĘPNE	6
2.5. ZASIĘG PROGNOZY	6
2.6. ZAKRES CZYNNOŚCI W PROGNOZIE	7
3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	13
4.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY	13
4.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	16
4.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STRATEGII.....	22
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	24
5.1. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	24
5.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	26
5.3. HAŁAS.....	26
5.4. POLE ELEKTROMAGNETYCZNE	27
5.5. ZASOBY PRZYRODNICZE	27
5.6. POWIERZCHNIA ZIEMI	27
5.7. GOSPODARKA ODPADAMI.....	28
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	29
7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	34
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	47
9. WPŁYW TRANSGRANICZY	48

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	48
11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ STRATEGII Z CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	51
12. PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIEŃ W FORMIE GRAFICZNEJ	53
13. PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIEŃ W FORMIE KARTOGRAFICZNEJ	53
14. WSKAZANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO, OPRACOWUJĄC PROGNOZĘ.....	54
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM INFORMACJI ZAWARTYCH W RAPORCIE	54
16. NAZWISKA OSÓB SPORZĄDZAJĄCYCH PROGNOZĘ	54
17. ŹRÓDŁA INFORMACJI STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO SPORZĄDZENIA PROGNOZY	54
18. WNIOSKI.....	56
19. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	61
20. ZAŁĄCZNIKI.....	63

1. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Głównym celem Prognozy Oddziaływania na Środowisko jest analiza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015 — 2020.

W związku z tym, zakres niniejszego opracowania obejmuje analizę wpływu na środowisko przedsięwzięcia, na takie elementy środowiska w jego otoczeniu, jak:

- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy jest zgodny z art. 51 *Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2008 Nr 199, poz. 1227) oraz ustaleniami w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości RDOŚ w Białymstoku (WOOŚ-I.411.2.6.2015.AR z dnia 27.05.2015r.) oraz WSSE w Białymstoku (NZ.0523.54.2015 z dnia 21.05.2015r.).

Podstawę prawną przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko oraz jej zakresu (zgodnie z art. 51 dalej wymienionej ustawy) stanowi Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm., w tym zmianami z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 122, poz. 695, Nr 132, poz. 766, Nr 135, poz. 789, Nr

152, poz. 897, Nr 163, poz. 981, Nr 170, poz. 1015, Nr 178, poz. 1060, z 2012 r. poz. 460, poz. 472, poz. 908, 951, 1529, z 2013 r. poz. 21, 165.).

2. ZASTOSOWANE METODY PROGNOZY, PRZYJĘTE ZAŁOŻENIA, WYKORZYSTANE DANE O ŚRODOWISKU

2.1. MATERIAŁY I DANE WYJŚCIOWE

Poniżej przedstawione zostały materiały źródłowe, wykorzystane do opracowania Prognozy. Materiałami tymi są przepisy aktualnie obowiązujące w Polsce, związane z ochroną środowiska, stanowiące podstawę prawną do sporządzenia poniższego opracowania i wynikających z niego wniosków dla realizacji planowanego przedsięwzięcia, jak również materiały stanowiące dane obserwacyjne i pomiarowe oraz inne informacje dotyczące stanu środowiska i występujących uciążliwości w otoczeniu przedsięwzięcia. Jako materiały źródłowe przedstawione są również wszelkie inne materiały mające związek bezpośredni oraz pośredni z planowanym przedsięwzięciem oraz jego otoczeniem, na podstawie, których można było rzetelnie i fachowo przygotować niniejsze opracowanie.

W opracowaniu wykorzystane były założenia i informacje otrzymane przez Wykonawcę od Zamawiającego oraz dane zawarte w dostępnych dokumentach programowych.

2.2. ZASTOSOWANE METODY PROGNOZY

Niniejsze opracowanie zostało oparte na zbiorze danych literaturowych, danych od Zamawiającego oraz danych zebranych podczas wizji lokalnej w terenie. W opracowaniu przyjęto metodę prognozowania wynikowego, polegającą na ocenie planowanego rozwiązania i analizie możliwego wpływu obiektu na otaczające środowisko. Podstawę merytoryczną Prognozy oparto na porównaniu wartości środowiska z wartościami normowymi. W przyjętych metodach zastosowano wielostopniowy tryb postępowania poprzez:

- analizę istniejących parametrów i czynników środowiska wg dostępnych danych,
- analizę działań i elementów inwestycji, które mogą zmieniać stan istniejący środowiska,
- analizę ilościową i ocenę ewentualnych naruszeń i zagrożeń,
- porównanie analizy danych z obowiązującymi wartościami normatywnymi i dopuszczalnymi,

- określenie działań, sposobów i metod minimalizujących wpływ planowanej inwestycji i działalności na środowisko,
- określenie wniosków końcowych wynikających z przeprowadzonych analiz.

2.3. OCENA DANYCH WYJŚCIOWYCH

Oprócz materiałów wymienionych powyżej, do Prognozy włączono również regionalne opracowania z zakresu monitoringu i stanu środowiska. Materiały te w nawiązaniu do danych środowiskowych pozwoliły na rzetelne dokonanie Prognozy. Można stwierdzić, że dane zebrane i otrzymane od Zamawiającego pozwoliły w sposób jednoznaczny dokonać Prognozy na otaczające środowisko.

2.4. USTALENIA WSTĘPNE

Opis stanu środowiska, z uwzględnieniem planowanego dokumentu, przygotowany został w oparciu o dostępne wyniki monitoringu środowiska, prowadzone przez odpowiednie służby.

2.5. ZASIĘG PROGNOZY

Podstawowym celem Prognozy było oszacowanie wpływu na środowisko, człowieka oraz dobra materialne projektowanego dokumentu w fazie jego realizacji, dla zaproponowanych rozwiązań projektowych.

Ocenę potencjalnego wpływu na stan obszaru Natura 2000 przeprowadzono na terenie planowanych inwestycji, jak również w strefie ich oddziaływania.

Uwzględniono również obszar potencjalnie narażony na skutki oddziaływania pośredniego i dokonano oceny jego ewentualnych następstw.

2.6. ZAKRES CZYNNOŚCI W PROGNOZIE

Zakres przeprowadzonych czynności w raporcie obejmował:

- zebranie dostępnych danych projektowych, monitoringowych i terenowych,
- ocenę oddziaływania na środowisko,
- identyfikację podstawowych zagrożeń i znaczących wpływów inwestycji, zarówno pozytywnych jak i negatywnych.

3. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Strategia Rozwoju Gminy Kuźnica to dokument, który definiuje misję i wizję Gminy, a także wytycza strategiczne cele i podstawowe kierunki działania w latach 2015-2020. Dokument opisuje sytuację strategiczną Gminy, charakteryzuje jej sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturę techniczną, zasoby naturalne oraz wskazuje szereg innych aspektów, które wpływają na życie mieszkańców gminy. Przeprowadzona analiza: słabych, mocnych stron gminy, szans i zagrożeń płynących z jego otoczenia oraz konsultacje społeczne zaowocowały wytyczeniem celów strategicznych takich jak:

1. Modernizacja gospodarki wodno –ściekowej na terenie gminy Kuźnica
2. Modernizacja infrastruktury drogowej
3. Modernizacja i termomodernizacja budynków instytucji publicznych
4. Rozwój gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
5. Sfera społeczna – edukacja, aktywizacja zawodowa, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

W ramach wyznaczonych celów przewidziano szereg zadań, których realizacja przyczyni się do spójnego i harmonijnego rozwoju Gminy.

Poniżej w tabeli dołączono listę zadań planowanych do realizacji:

1. MODERNIZACJA GOSPODARKI WODNO –ŚCIEKOWEJ		
Inwestycja	Termin realizacji	Koszt inwestycji
- przebudowa oczyszczalni ścieków w Kuźnicy oraz zakup niezbędnego sprzętu	2016	3.000.000,-
- modernizacja hydroforni w Kuźnicy	2016-2017	200.000,-
- budowa przydomowych oczyszczalni	2016	2.000.000,-
- budowa i przebudowa wodociągów oraz kanalizacji	2017-2018	Brak danych
- remont kapitalny hydroforni Kuścińce wraz z wykonaniem ogrodzenia placu	2016-2020	Brak danych
- budowa/przebudowa oczyszczalni Kuścińce		
2. MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ		
Inwestycja	Termin realizacji	Koszt inwestycji
- budowa i/lub modernizacja dróg gminnych	2016-2020	5.000.000,-
- BUDOWA DROGI KRAJOWEJ S 19	2016-2020	Brak danych - inwestycja GDDKiA
-asfaltowanie ulic w Kuźnicy	2016-2020	4.000.000,-
- modernizacja dróg gminnych łączących miejscowości	2016-2020	6.000.000,-
- asfaltowanie ulic w sołectwach	2016-2020	3.000.000,-
- budowa i przebudowa chodników	2016-2020	Brak danych
- utylizacja azbestu	2016-2020	Brak danych
3. MODERNIZACJA I TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW INSTYTUCJI PUBLICZNYCH		
Inwestycja	Termin realizacji	Koszt inwestycji
- rozbudowa GOKiS	2017-2020	2.000.000,-
- termoizolacja kompleksu budynków Szkoły Podstawowej w Kuźnicy (rozbudowa parkingu przed szkołą, utwardzenie nawierzchni placu zaopatrzeniowego, wykonanie nawierzchni	2016- 2020	5.500.000,-

Prognoza Oddziaływania na Środowisko

tartanowej na bieżni, modernizacja kotłowni, wymiana okien, instalacja baterii słonecznych, modernizacja oświetlenia w pomieszczeniach szkoły).		
- przebudowa przedszkola w Kuźnicy (całkowity remont budynku przedszkola, kuchni, placu zabaw, zakup mebli, wyposażenie przedszkola w pomoce naukowe i środki dydaktyczne, utworzenie dodatkowych oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy)	2016-2018	2.000.000,-
- rozbudowa OSP oraz zakup wozu strażackiego	2016-2018	1.500.000,-
- remont kapitalny budynku Urzędu Gminy w Kuźnicy	2017-2018	Brak danych
Remont świetlicy w Klimówce i Nowodzieli oraz zagospodarowanie terenu wokół	2016-2017	300.000,-
Remont budynku po „byłej szkole w Czuprynowie”	2016-2017	200.000,-
Rozbudowa istniejących placów zabaw	2015- 2018	10.000,-
modernizację stadionu w Kuźnicy	2016-2018	Brak danych
4. KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ		
Inwestycja	Termin realizacji	Koszt inwestycji
- przebudowa oświetlenia ulicznego w Kuźnicy	2016-2017	1.000.000,-
- modernizacja chodników, zakup ławek, ukształtowanie ciągu systemu zieleni przy ul. Sokólskiej, Placu Tysiąclecia PP, ul. Grodzieńskiej, ul. Topolowej	2016-2017	1.500.000,-
- Zagospodarowanie terenu przy zalewie – molo, chodniki, oświetlenie, ławki, nasadzenie drzew	2016-2018	400.000,-
- budowa zbiornika wodnego na rzece Łosośna między ul. Sidrzańską a oczyszczalnią ścieków	2020	7.500.000,-

Prognoza Oddziaływania na Środowisko

- budowa centrum parkowego na ogniska, grill, wyposażenie parku linowego	2016-2017	250.000,-
- ustawienie wzdłuż ciągów tras pieszych, ławek, koszy, wiat	2016-2017	1.000.000,-
- inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów	2017	300.000,-
- przebudowa placu przy „starej szkole” urządzenie targowiska (ustawienie stołów przy starej szkole)	2017	200.000,-
-inwestycja w kolektory słoneczne	2017-2020	Brak danych
- ścieżki rowerowe, wyznaczenie, oznakowanie szlaków turystycznych	2018	Brak danych
- zagospodarowanie terenu przy tzw. Szubienicy – tor saneczkowy, narciarski	2018-2020	1.500.000,-
- wykonanie planu zagospodarowania przestrzennego w Kuźnicy z uwzględnieniem optymalnego dla mieszkańców przebiegu właściwej obwodnicy Kuźnicy w ciągu drogi krajowej nr 19	2016	80.000,-
5. OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA NARODOWEGO		
Inwestycja	Termin realizacji	Koszt inwestycji
-remont ogrodzenia Kościoła rzymsko-katolickiego w Kuźnicy; odrestaurowanie żeliwnych nagrobków znajdujących się w obrębie cmentarza przykościelnego	2017	1.000.000,-
- wykonanie zabytkowego oświetlenia na zabytkowym cmentarzu rzymsko-katolickim; stworzenie lapidarium historycznych nagrobków, naprawa muru ogrodzeniowego, nasadzenie roślin ozdobnych	2016-2018	Brak danych
- przebudowa infrastruktury przy krzyżu „Golgota	2016	Brak danych

Wschodu”		
6. SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA, ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU		
Działania	Termin realizacji	Koszt inwestycji
- zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej dzieciom z terenu gminy, rozszerzenie oferty edukacyjnej poprzez wprowadzenie dodatkowych zajęć	2015	Brak danych
- podniesienie jakości oferty edukacyjnej w Zespole Szkół w Kuźnicy zakresie języka rosyjskiego, niemieckiego, doradztwa zawodowego itp.	2015	Brak danych
- prowadzenie działań w zakresie pozyskania inwestorów celem rozwoju przedsiębiorczości	2015-2020	Brak danych
- organizacja szkolenia dla mieszkańców w zakresie funduszy unijnych, pozyskiwania środków, tworzeniu projektów oraz wniosków	2016	Brak danych
- stworzenie młodzieżowej rady gminy	2016-2020	2.000,-
- organizacja pogadanek/prelekcji wśród mieszkańców dotyczących „Rozwoju świadomości w zakresie bezpieczeństwa i profilaktyki ochrony zdrowia oraz integracji społecznej	2016-2020	Brak danych
- prowadzenie działań na rzecz ułatwienia dostępu do specjalistów, poradnictwa oraz edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej	2016-2020	10.000,-
- stworzenie warunków sprzyjających opiece osób starszych, osób niepełnosprawnych (środowiskowy dom pomocy)	2018-2020	Brak danych

Prognoza Oddziaływania na Środowisko

- stworzenie warunków sprzyjających opiece osób starszych, osób niepełnosprawnych (środowiskowy dom pomocy)	2018-2020	Brak danych
---	-----------	-------------

Należy zaznaczyć, że Strategia to dokument o charakterze otwartym, co oznacza, że jej założenia są elastyczne i mogą ulegać modyfikacjom w odpowiedzi na zmieniające się warunki otoczenia społeczno – gospodarczego.

4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

4.1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA GMINY

Gmina Kuźnica leży w województwie podlaskim w powiecie sokólskim w północnej części Niziny Podlaskiej. Od strony wschodniej powiat graniczy z Republiką Białorusi. Powiat sokólski stanowią: lokalna wspólnota samorządowa tworzona przez mieszkańców gmin: Sokółka, Dąbrowa Białostocka, Janów, Korycin, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Suchowola, Szudziałowo. Łączna powierzchnia powiatu wynosi 2054 km². Lokalizację szczegółowo przedstawia mapa poniżej.

Obok Kuźnicy wije się malownicza rzeka Łosośna. Gmina słynie z przejścia granicznego z Białorusią, leży bowiem na trasie drogowej i kolejowej Białystok – Grodno. Gminę cechuje charakterystyczne pagórkowate ukształtowanie terenu, urozmaicone obszarami leśnymi. W oddalonych od ruchliwej trasy zacisznych zakątkach działają kwatery agroturystyczne. Gmina Kuźnica to obszar ulokowany pośród malowniczego krajobrazu Wzgórz Sokólskich - prawdziwego raj dla turystów.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko

Kuźnica jest gminą wiejską i liczy 4 313 mieszkańców¹, z czego 1 813 osób zamieszkuje miejscowość Kuźnica. Gęstość zaludnienia kształtuje się na poziomie ok 32 osób na km². Kuźnica jest Gminą o charakterze usługowo-rolniczym. W systemie CEIDG w spisie przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Kuźnica aktywnych obecnie jest 73 podmioty². Spośród aktywnych zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy Kuźnica największy udział mają jednostki usługowe.

Na terenie Gminy działają instytucje edukacji i kultury oraz opieki społecznej:

- Biblioteka Publiczna Gminy Kuźnica
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kuźnicy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy
- Przedszkole w Kuźnicy
- Zespół Szkół w Kuźnicy
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźnicy.

Na terenie Gminy istnieje kilka ciekawych obiektów historycznych oraz miejsc pamięci narodowej. Istnieją również obiekty o wartości kulturowej.

Tabela Wykaz zabytków nieruchomych na terenie gminy³

Lp.	Miejscowość	Rodzaj zabytku, nr rej.
1.	Klimówka	Kościół nr rej 63/2 (p.w. Św. Trójcy i św. Dominika)
2.	Klimówka	Cmentarz przykościelny nr rej 63/2
3.	Klimówka	Cmentarz rzymskokatolicki
4.	Kuźnica	Kościół nr rej A-124 (p.w. Opatrzności Bożej)
5.	Kuźnica	Cmentarz przykościelny nr rej A-124
6.	Kuźnica	Cmentarz rzymskokatolicki
7.	Kuźnica	Cmentarz prawosławny
8.	Kuźnica	Cmentarz przycerkiewny
9.	Kuźnica	Cmentarz Żydowski
10.	Łosośna Mała	Dwór nr rej. 57 (63)
11.	Łosośna Wielka	Stanowisko archeologiczne - średniowieczny gród strażniczy nr rej.205/A

¹ stan na 31.03.2015r.

² (wg stanu na dzień 2015.05.14).

³ stan na dzień 31.12.2014r.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko

12.	Łowczyki	Stanowisko archeologiczne - Cmentarzysko ze Stellami nr rej.276/1/A
13.	Pawłowicze	Pałac nr rej. 62 (68) (Wołłowiczów)
14.	Pawłowicze	Oficyna dworska
15.	Pawłowicze	Ruiny oficyny
16.	Tołoczki Małe	Zespół dworsko-folwarczny
17.	Tołoczki Wielkie	Dwór
18.	Wołkusze	Kapliczka przydrożna nr rej. 61 (67)
19.	Zajzdra	Zespół folwarczny

System komunikacyjny Gminy stanowi sieć drogową i komunikacja autobusowa PKS oraz PKP. W granicach administracyjnych Gminy występują drogi gminne, powiatowe i jedna droga krajowa. Układ sieci drogowej stanowi wystarczająco dogodny system komunikacyjny dla mieszkańców Gminy. Problemem natomiast staje się niedostateczny stan nawierzchni wielu spośród istniejących dróg oraz ich niektóre parametry techniczne, nie odpowiadające wymogom zwiększającego się natężenia ruchu oraz bezpieczeństwa.

Kuźnica posiada dwa podziemne źródła wody pitnej (lokalizacja i dane w tabeli poniżej). Długość sieci wodociągowej to 128 km. Problemem jest zły stan hydroforni.

Długość sieci kanalizacyjnej to zaledwie 14,6 km. Na terenie Gminy funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków - biologiczna. Problemem jest zły stan techniczny oczyszczalni.

Na obszarze Gminy Kuźnica nie ma centralnego źródła ciepła. Mieszkańcy Gminy Kuźnica czerpią energię cieplną z indywidualnych palenisk domowych i zbiorczych.

Na terenie Gminy Kuźnica nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, gdyż Gmina nie posiada instalacji. Jedynie w zakresie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (z terenu Gminy Kuźnica - gmina wiejska) odpady są wykorzystywane u źródła, tj. do karmienia zwierząt domowych roślinożernych (krowy, konie, króliki). Papier częściowo jest spalany w kotłach, służy do rozpalania. Odpady budowlane oprócz niebezpiecznych wykorzystuje się w gospodarstwach (posadzki betonowe). Odpady komunalne zgodnie z zawartą umową przetargową na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przekazywane są specjalistycznym firmom i wywożone poza obszar Gminy na składowiska odpadów.

4.2. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Powiat sokólski, na terenie którego leży Gmina Kuźnica, znajduje się w obrębie Wyniesienia Mazursko – Suwalskiego, wchodzącego w skład krystalicznej prekambryjskiej platformy wschodnio – europejskiej. Węglanowe skały kredy górnej wraz z osadami trzeciorzędowymi budują podłoże czwartorzędu. Powierzchnia tego podłoża jest morfologicznie zróżnicowana, co warunkuje zmienną miąższość utworów czwartorzędowych (ca 200 m – okolice Sokółki).

Skalne surowce mineralne na terenie Gminy eksploatuje się metodami odkrywkowymi. Szczególnie bogate są zasoby piasku, żwiru i kruszywa naturalnego oraz gładów narzutowych.

Na obszarze Gminy występują gleby wykształcone z polodowcowych piasków i żwirów, glin i pyłów oraz współczesnych osadów torfowych, namulów. Największy odsetek zajmują gleby wytworzone z piasków i glin w trybie gleb brunatnych i bielcowych a następnie czarne ziemie i gleby bagienne. Struktura użytkowania gleb ma charakter rolniczy. Na terenie Gminy nie występują najlepsze klasy gleb - I i II. Najwięcej jest gleb klasy IV, V i VI.

Zgodnie z podziałem Polski na dzielnice i regiony rolniczo – klimatyczne wg. Gumińskiego, obszar Gminy należy do mazurskiej dzielnicy klimatycznej z charakterystycznymi napływami mas powietrza kontynentalnego.

Lasy na terenie Gminy Kuźnica zajmują 18,7 % powierzchni ogólnej Gminy tj. 2 501 ha. Lasy państwowe gospodarstwa leśnego, które zajmują 37,8% (946 ha) ogólnej powierzchni lasów gminy występują w znacznym rozdrobnieniu na obszarze całej gminy. Lasy prywatne stanowią 62,2% (1 555 ha) ogólnej powierzchni lasów, są znacznie rozdrobnione i występują na obszarze całej gminy.

Lasy mają istotne znaczenie gospodarcze i są kluczowym elementem bezpieczeństwa ekologicznego oraz mają szczególne znaczenie w ochronie środowiska naturalnego. Lasy są najbardziej naturalną formacją przyrodniczą związaną z krajobrazem oraz niezbędnym czynnikiem równowagi środowiska przyrodniczego. Szczególną rolę w ochronie ekosystemów leśnych ich biocenoz oraz zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych, odgrywają tereny chronione i rezerwaty leśne. Lasy spełniają bardzo różnorodne funkcje w sposób naturalny, którymi są:

Prognoza Oddziaływania na Środowisko

- funkcje ekologiczne (ochronne) – zapewniające stabilizację stosunków wodnych, ochronę gleb przed erozją, kształtują klimat, stabilizują układ atmosfery, tworząc warunki do zachowania potencjału biologicznego gatunków i ekosystemów, zachowując różnorodność i złożoność krajobrazu,
- funkcje produkcyjne – polegające na pozyskiwaniu drewna z zachowaniem odnawialności, pozyskiwaniu nieдрzewnych użytków z lasu, prowadzenie gospodarki łowieckiej oraz rozwijaniu turystyki,
- funkcje społeczne – które służą kształtowaniu korzystnych warunków zdrowotnych i rekreacyjnych dla społeczeństwa.

Na terenie Gminy do terenów cennych przyrodniczo należą:

- na Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie” – pow. 40456 ha, na wschód od Puszczy Knyszyńskiej, odznaczający się urozmaiconą rzeźbą terenu, z licznymi wzgórzami morenowymi o wysokości pow. 200 m n.p.m., częściowo zalesionymi,
- pomniki przyrody (jesion wyniosły we wsi Kuścińce, sosna zwyczajna i klon zwyczajny we wsi Łosośna, jesion wyniosły we wsi Czuprynowo, dąb szypułkowy i klon zwyczajny oraz aleja drzew we wsi Pawłowicze).

Tabela Pomniki przyrody

Lp	Numer ewidencyjny	Rodzaj obiektu (drzewo, głąz itd.)	Gatunek	Lokalizacja
1.	294	drzewo	Jesion wyniosły	Kuścińce
2.	330	drzewo	Brzoza brodawkowata	Łosośna
3.	331	drzewo	Sosna zwyczajna	Łosośna
4.	332	drzewo	Klon zwyczajny	Łosośna
5.	337	drzewo	Jesion wyniosły	Czuprynowo
6.	341	Aleja drzew	24 lipy drobnolistne, 7 klonów zwyczajnych, 2 kasztanowce, 1 jesion wyniosły	Pawłowicze
7.	342	drzewo	Dąb szypułkowy	Pawłowicze
8.	694	drzewo	Klon zwyczajny	Pawłowicze

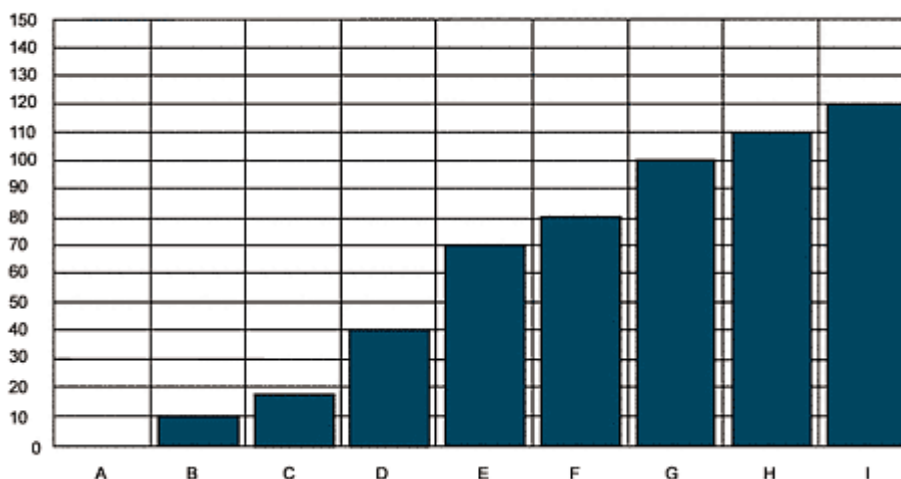
Zagrożenia środowiska - jakość powietrza atmosferycznego zależy przede wszystkim od emitowanych, (wprowadzanych) bezpośrednio lub pośrednio, substancji powstających w wyniku działalności człowieka. Główne rodzaje i ilości zanieczyszczeń emitowanych do

atmosfery powstają w wyniku spalania różnego rodzaju paliw. Substancje chemiczne wprowadzane do powietrza w największych ilościach to: CO₂, SO₂, NO₂, pył, CO.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są instalacje energetyczne oraz ciągi komunikacyjne (zanieczyszczenia powstające przy spalaniu paliwa samochodowego). Dwutlenek siarki emitowany jest przede wszystkim przez kotłownie lokalne, przy spalaniu zanieczyszczonego węgla. Tlenki azotu pochodzą ze spalania węgla, koksu, gazu i benzyn (transport samochodowy). Pyły - emitowane są do atmosfery wraz ze spalinami pochodzącymi ze spalania paliw stałych. Średnie stężenie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w okresie zimowym jest kilka razy wyższe niż w okresie letnim.

Hałas można podzielić na:

- przemysłowy
- komunalny (w miejscach publicznych, w pomieszczeniach mieszkalnych)
- komunikacyjny.

Wykres 1. Poziomy hałasu odczuwane przez człowieka.⁴

Opis: Poziomy hałasu: A) granica słyszalności, B) szept, C) szelest liści, D) szum fal morskich, E) głośna rozmowa, F) odkurzacz, G) muzyka rockowa, H) silnik odrzutowy, I) granica bólu.

Na terenie Gminy nie występują zakłady przemysłowe oraz obiekty uciążliwe pod względem emisji hałasu do środowiska, przekraczające normy. Najpoważniejszymi źródłami emisji hałasu są ciągi komunikacyjne oraz przemysł – centrum logistyczne w Łosośnie, Czuprynowie o powierzchni 50 ha.

⁴ **Autor:** Dawid Tracz.

Promieniowanie elektromagnetyczne to stosunkowo nowe zanieczyszczenie środowiska. Na terenie gminy nie ma urządzeń wytwarzających: pole elektryczne lub magnetyczne stałe, pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz wytwarzane przez stacje i linie elektroenergetyczne oraz promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące w zakresie 0,001-300 000 MHz.

Wśród szkodliwych dla środowiska, rodzajów promieniowania powodowanego przez działalność człowieka, wyróżnia się:

- promieniowanie jonizujące, pojawiające się w wyniku użytkowania zarówno wzbogaconych, jak i naturalnych substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych,
- promieniowanie niejonizujące, pojawiające się wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Nadmierne dawki promieniowania działają szkodliwie na człowieka i inne żywe organizmy, stąd ochrona przed szkodliwym promieniowaniem jest jednym z ważnych zadań ochrony środowiska.

Głównym źródłem zasilania w energię elektryczną w tym obszarze są stacje transformatorowo – rozdzielcza RPZ 110/15 kV, pracujące w dwustronnym układzie zasilania. Stacja jest zasilana napowietrzną linią WN 110 kV. Rozprowadzenie energii elektrycznej do poszczególnych odbiorców odbywa się w większości poprzez napowietrzny system sieci SN 15 kV. Stan techniczny sieci jest różny w zależności od odcinka. Zasilania indywidualnych odbiorców dokonuje się poprzez układ sieci SN, które na wielu odcinkach wymagają modernizacji lub remontu. Na terenie gminy zlokalizowanych jest szereg stacji transformatorowych słupowych.

Do punktowych źródeł promieniowania niejonizującego należą także, m.in.:

- pojedyncze nadajniki radiowe,
- urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych, ośrodkach medycznych oraz będące w dyspozycji miejskiej policji i straży pożarnej oraz straży granicznej.

Ze względu na uzgadnianie lokalizacji obiektów telefonii komórkowej przez różne organy administracji, nie jest znana liczba stacji bazowych telefonii komórkowej i ich

parametrów wpływających na środowisko. W przypadku stacji bazowych telefonii komórkowej pola elektromagnetyczne są wypromieniowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludzi.

Brak stałego monitoringu w zakresie elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego uniemożliwia ocenę stopnia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego wokół obiektów i urządzeń będących jego źródłem.

Transport jest poważnym źródłem zanieczyszczenia środowiska. W ostatnich latach w Polsce nastąpił gwałtowny rozwój transportu drogowego, a wraz z nim pojawiły się nowe zagrożenia środowiska. Prawie dwukrotnie wzrosła liczba prywatnych samochodów. Towarzyszy temu niedostateczny rozwój sieci dróg, autostrad, co powoduje zatory, korki i większą emisję substancji i hałasu do środowiska. Spaliny i hałas komunikacyjny stwarzają duże zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi. Wzrastająca liczba samochodów, często starych, wyeksploatowanych – to także źródło dużej ilości odpadów. Zagrożeniem środowiska jest więc transport pod każdą postacią, a więc drogowy, kolejowy, jak i wodny oraz linie energetyczne.

Wymienione zagrożenia środowiska mogą stopniowo znacznie pogarszać jakość życia mieszkańców. W przypadku awarii (uszkodzenia) cystern lub w następstwie katastrofy drogowej istnieje realne zagrożenie skażenia ludności i środowiska wokół wymienionych tras przewozu. Zagrożenie dla ludności stwarzają również zakłady, które w procesie technologicznym wykorzystują gazy toksyczne, a także stacje i dystrybutory paliw płynnych.

Bezpieczeństwo ludności wiąże się z przeciwdziałaniem zagrożeniom cywilizacyjnym, powodowanym przez wszelkiego typu awarie infrastruktury technicznej stwarzające zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, katastrofy wywołane przez siły natury. Znaczna jest także chemizacja rolnictwa. To wszystko dodaje się do zagrożeń wywołanych transportem surowców i produktów naftowych, przesyłaniem innych substancji, pracą urządzeń podatnych na pożar i wybuch. Zagrożeniami dla środowiska, jakie mogą wystąpić na terenie gminy są:

- powódzie,
- huragany,
- pożary,
- susze,
- gradobicia,
- awarie urządzeń infrastruktury technicznej,

- katastrofy komunikacyjne drogowe i kolejowe, w tym katastrofy związane z transportem materiałów niebezpiecznych;
- zagrożenia ekologiczne.

Na terenie Gminy mogą powstać groźne w skutkach pożary. Zagrożonymi rejonami są jednostki osadnicze, w których dominuje zabudowa niska i zwarta wykonana w z materiałów palnych.

Gwałtowne burze z gradobiciem, czyniące znaczne spustoszenia w zagrodach i na polach są również dużym zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego.

Susza, powoduje wyschnięcie cieków, obniżenie się poziomu wód gruntowych, znaczne obniżenie się poziomu wód w rzekach. Skutkiem suszy jest więc zwiększenie stężeń zanieczyszczeń w wodach, śnięcie ryb w rzekach, usychanie upraw rolnych i leśnych.

W przypadku awarii (uszkodzenia) cystern lub w następstwie katastrofy drogowej czy kolejowej, istnieje realne zagrożenie skażenia ludności i środowiska wokół wymienionych tras przewozu. Zagrożenie dla ludności stwarzają również stacje i dystrybutory paliw płynnych i gazowych.

Zadania związane z ochroną przed awariami, ochroną przeciwpowodziową i innymi zagrożeniami powiat wykonuje przy pomocy powiatowych służb, inspekcji i straży.

4.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI STRATEGII

Istotnym elementem oceny, na ile przewidywane działalności wpłyną na poszczególne aspekty środowiska, jest także tzw. „opcja zerowa”, czyli prognoza w jakim kierunku zmieniłoby się środowisko w przypadku braku realizacji planowanych zadań. Jak pokazuje praktyka, często bardzo mylnie przyjmuje się, że nie podejmowanie działań, ma charakter prośrodowiskowy. Tymczasem częste są sytuacje, gdy planowane działania pozwalają na porządkowanie struktur i procesów, a osiągnięte efekty pośrednio niosą korzyści środowiskowe.

Przewiduje się, że brak realizacji strategii spowodowałby następujące skutki:

a) pozytywne dla środowiska i mieszkańców:

1. Niepodejmowanie działań na rzecz aktywizacji gospodarczej i społecznej miałyby pozytywne konsekwencje w postaci nie zwiększania emisji zanieczyszczeń powietrza, gleb i wód.

2. Zmniejszenie zagrożenia spowodowanego intensyfikacją wykorzystania walorów przyrodniczych polegającego na penetracji terenów cennych przyrodniczo.

b) negatywne dla środowiska i mieszkańców:

1. Wzrost niekorzystnych oddziaływań wynikających z intensywnego ruchu komunikacyjnego.

2. Niepodejmowanie działań na rzecz rozwoju, wzbogacania i rewitalizacji terenów - podnoszącej jakość zamieszkania, wykorzystywanej dla rekreacji oraz pełniącej funkcje izolacyjne.

3. Wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza spowodowany utrudnieniem dostępu do sieci infrastruktury technicznej służącej ochronie środowiska, w tym szczególnie instalacji służącej ochronie powietrza.

5. Narastające i powtarzające się sytuacje konfliktowe w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, rozumianego jako zachowanie równowagi pomiędzy poszczególnymi funkcjami w gminie.

Analiza powyższych skutków braku realizacji Strategii prowadzi do wniosku, iż niezrealizowanie dokumentu wywołać może zarówno skutki pozytywne jak i negatywne. Należy podkreślić, iż najważniejsze i najgłębsze skutki mogą wystąpić w sferze społecznej.

Brak realizacji zaproponowanych działań odnoszących się bezpośrednio do społeczności gminy (tworzenie nowych miejsc pracy, ułatwienie dostępu do podnoszenia kwalifikacji) może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się stanu środowiska przyrodniczego. Bowiem wśród społeczeństw uboższych, gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne (grabież i dewastacja zasobów przyrody), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania. Również brak realizacji wyznaczonych w Strategii działań dotyczących budowy infrastruktury technicznej może spowodować negatywne skutki dla środowiska objawiające się wzrostem zanieczyszczenia wód (brak kanalizacji sanitarnej) i powietrza (przestarzały system ciepłowniczy, niedrożny układ komunikacyjny). Można zatem przypuszczać, iż zaniechanie realizacji strategii spowoduje dodatkowe emisje zanieczyszczeń do środowiska, a tym samym pogorszenia jakości powietrza.

Reasumując należy stwierdzić, iż korzystnym z punktu widzenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi jest wariant doprowadzenia do realizacji celów strategicznych zapisanych w Strategii. Presja społeczna na zagospodarowywanie coraz to nowych terenów, oraz ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza panująca w Polsce nie pozwoli na uniknięcie konfliktowych aspektów rozwoju poszczególnych sfer życia. Należy zatem wcześniej opracować takie plany działań, które umożliwią zrównoważony rozwój gminy przy jednoczesnym zachowaniu równowagi ekologicznej. Należy zatem oczekiwać, że realizacja celów zapisanych w Strategii wraz z uwzględnieniem uwag zapisanych na końcu niniejszej Prognozy doprowadzi do ogólnej poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia mieszkańców Gminy. Aspekty niosące realne zagrożenie wystąpienia sytuacji niekorzystnych z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, niwelują spodziewane bardzo wysokie korzyści poza przyrodnicze tj. społeczne i gospodarcze.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

5.1. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują głównie w piaszczysto - żwirowych utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych oraz w węglanowych utworach kredowych. Ich wodonośność jest słabo rozpoznana. Warunki wód są skomplikowane z powodu nieciągłości warstw. Ich głębokość waha się od ok 20 do 80 m. Charakteryzują się twardością, suchą pozostałością średnio 300mg/dm³ oraz zawartością żelaza 1-1,5 mg/dm³.

Wody poziomu powierzchniowego występują w aluwiach rzecznych oraz utworach wodnolodowcowych.

Kuźnica posiada dwa podziemne źródła wody pitnej (lokalizacja i dane w tabeli poniżej). Długość sieci wodociągowej to 118,5 km. Problemem jest zły stan hydroforni.

Długość sieci kanalizacyjnej to zaledwie 14,6 km. Na terenie gminy funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków - biologiczna. Problemem jest zły stan techniczny oczyszczalni.

Wśród zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych pojawiają się zanieczyszczenia wnoszone ze źródeł punktowych, zarówno komunalnych jak i przemysłowych, a także zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych. Na ich charakter składają się zarówno nie oczyszczone ścieki z terenów nie objętych jeszcze kanalizacją jak też i wymywane z terenów zabudowanych, łąk, pastwisk i pól uprawnych przez opady atmosferyczne substancje zanieczyszczające, w szczególności składniki nawozów mineralnych i organicznych, środki ochrony roślin, odcieki i osady. Wody podziemne stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę pitną. Obserwuje się zanieczyszczenie wód głębinowych związkami: azotu (azotany i azotyny) oraz amoniaku. Wielkość oddziaływania zanieczyszczeń na środowisko wodne jest bezpośrednio związana z poziomem intensywności użytkowania gleb i stopniem koncentracji produkcji zwierzęcej w poszczególnych rejonach – obszarach zlewni. Do środowiska wodnego dostają się niespożytkowane przez uprawy składniki nawozów mineralnych i naturalnych oraz inne substancje używane aktualnie w produkcji rolniczej. Oprócz ścieków wytwarzanych przez

bytowanie ludzi na terenie miejscowości w gminie powstają ścieki opadowe. Ten rodzaj ścieków związany jest z występowaniem zwartej zabudowy z małą ilością odsłoniętej gleby. Konieczne jest zatem zbieranie tych wód i odprowadzanie poza obręb miejscowości. Zanieczyszczenia wód ujmowanych do kanalizacji opadowej może mieć różne przyczyny:

- zanieczyszczenie obejmujące wiejskich odchodami zwierzęcymi, resztkami pasz itp.
- zanieczyszczenie ulic substancjami ropopochodnymi,
- śmieci wyrzucone poza kubły, sterty śmieci usytuowanych na terenach do tego nieprzygotowanych,
- zanieczyszczenie dróg i ulic wynikające z ruchu samochodów i pieszych.

Podstawowe zanieczyszczenia ścieków opadowych to przede wszystkim zawiesiny nieorganiczne i substancje ropopochodne.

Pod względem hydrologicznym obszar Gminy Kuźnica leży w 86% w zlewni dorzecza Niemna i w 14% zlewni Biebrzy (Wisły). Główną rzeką tego obszaru dorzecza Niemna jest Niemen, o długości całkowitej 937 km. Rzeka przepływa przez Republikę Białorusi, Republikę Litewską oraz Federację Rosyjską (obwód kaliningradzki). Źródła rzeki zlokalizowane są w okolicach Mińska. Niemen uchodzi do Morza Bałtyckiego. Główne rzeki obszaru dorzecza na terenie Polski to: Świsłocz, Łosośna na terenie gminy Kuźnica, Czarna Hańcza, Marycha, Szeszupa. W północnej części regionu obecna znaczna liczba jezior. Obszar ten jest chroniony zapisami tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) - dyrektywa 000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 5, str. 275, z późn. zm.). Zgodnie z zapisami RDW planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 Nr 469, z późn. zm.) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 10 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Jarftu, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej i Ücker. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami.

Stan czystości rzeki Łosośna mieści się w II klasie.

5.2. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Źródłem zanieczyszczeń atmosfery na terenie gminy jest niewątpliwie emisja niska, związana z funkcjonowaniem lokalnych systemów grzewczych opalanych paliwem stałym. Oddziałuje ona na terenach zasiedlonych szczególnie silnie w sezonie grzewczym, który na tym obszarze jest przedłużony w relacji do terenów nizinnych. Na emisję tego rodzaju nakłada się emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych. Teren gminy jest narażony na zanieczyszczenia napływające z terenów sąsiadujących - w tym wpływy transgraniczne (Białoruś).

5.3. HAŁAS

Hałas przemysłowy

Na terenie Gminy hałas przemysłowy nie ma większego znaczenia, ze względu na brak dużych zakładów przemysłowych. Pewną uciążliwość powodują zakłady rzemieślnicze i usługowe zlokalizowane blisko zabudowy o charakterze mieszkalnym. Ich wpływ na ogólny klimat akustyczny gminy nie jest znaczący.

Hałas komunikacyjny

Klimat akustyczny na terenie gminy kształtuje w znacznej mierze ruch komunikacyjny. Ogólnie można stwierdzić że występuje typowa sytuacja - największy problem z hałasem komunikacyjnym ma miejsce w otoczeniu głównych tras komunikacyjnych. Jest to hałas typu liniowego o zmiennych poziomach. Przez gminę przebiega droga krajowa nr S19 do granicy państwa. Przez teren Gminy prowadzą też drogi powiatowe i gminne oraz kolej. W większości są to drogi o słabych parametrach technicznych. Występuje również nakładanie się ruchu tranzytowego z ruchem lokalnym, co stwarza znaczne utrudnienia dla uczestników ruchu drogowego i uciążliwości dla terenów otaczających. Ocenia się, że przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu komunikacyjnego występują na terenach zabudowanych, położonych wzdłuż dróg. Największe natężenie hałasu odczuwane jest przede wszystkim wzdłuż wyżej wymienionych tras komunikacyjnych, a czynnikami wpływającymi na wzrost poziomu hałasu na drogach jest głównie natężenie ruchu samochodowego, stan techniczny pojazdów, stan nawierzchni dróg, organizacja ruchu drogowego, oraz sposób eksploatacji pojazdów.

5.4. POLE ELEKTROMAGNETYCZNE

Wpływ stacji bazowych i przekaźników sieci GSM na stan środowiska przyrodniczego według wyników badań wykonywanych na potrzeby inwestorów określany jest jako nieistotny.

5.5. ZASOBY PRZYRODNICZE

Potencjalnym zagrożeniem dla obszarów przyrodniczo cennych jest m.in.

- penetracja siedlisk przyrodniczych,
- intensyfikacja użytkowania rolnego,
- wypalanie roślinności,
- zakładanie upraw plantacyjnych,
- zalesianie terenów otwartych (łąk, pastwisk, torfowisk, bagien),
- zagęszczanie sieci szlaków zrywkowych i dróg leśnych,
- wyrąb starodrzewów i drzew dziuplastych.

5.6. POWIERZCHNIA ZIEMI

Gleba stanowi podstawowy, nieodnawialny element środowiska przyrodniczego. Jej właściwości decydujące o przydatności rolniczej, muszą być dobrze poznane i monitorowane, a istniejące zasoby szczególnie chronione. Do głównych czynników powodujących degradację chemiczną gleb zalicza się:

- nadmierną zawartość metali ciężkich takich jak: kadm, miedź, nikiel oraz innych substancji chemicznych, np. ropopochodnych,
- zasolenie,
- nadmierną alkalizację,
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu.

Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich będące następstwem

działalności ludzkiej spowodowane jest: motoryzacją zwłaszcza ruchem tranzytowym oraz nadmierną chemizacją rolnictwa. Powyższe czynniki wpływają na degradację biologicznych właściwości gleb, stopień skażenia wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywnościowego oraz wód gruntowych. Szczególne zagrożenie stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin. O mobilności metali ciężkich w glebie decyduje również skład granulometryczny czyli zawartość części spławialnych. Zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi mogą wystąpić wzdłuż dróg, zwłaszcza tych po których przemieszczają się największe ilości pojazdów (drogi krajowe i wojewódzkie). Jednym z czynników degradujących środowisko przyrodnicze, a w szczególności rolniczą przestrzeń produkcyjną jest erozja gleby. Prowadzi ona często do trwałych zmian warunków przyrodniczych (rzeźby terenu, stosunków wodnych, naturalnej roślinności) oraz warunków gospodarczo – organizacyjnych (deformowanie granic pól, rozczłonkowanie gruntów, pogłębienie dróg, niszczenie urządzeń technicznych). Główną przyczyną erozji gleb jest zniszczenie trwałej szaty roślinnej (lasów, łąk, pastwisk) tworzącej zwartą ochronę powierzchni ziemi. Tak więc problem erozji dotyczy przede wszystkim gleb uprawnych i gruntów bezglebowych. Charakter i nasilenie erozji zależy od rzeźby terenu, składu mechanicznego gleby, wielkości i rozkładu opadów atmosferycznych w czasie oraz od sposobu użytkowania terenu. Obecnie na terenie gminy naturalną i uprawową erozję należy uznać za niedużą. Jednakże dalsza erozja może doprowadzić do tak głębokich zmian w ich strukturze, że podjęcie inwestycji na takim obszarze okaże się zbyt kosztowne i ryzykowne. Celem niniejszego zadania jest podjęcie działań zabezpieczających i rekultywacja wybranych gleb przed erozją. Zadanie to skierowane jest do właścicieli poszczególnych gruntów. Urząd Gminy na terenach nie będących własnością komunalną może jedynie udzielić wsparcia organizacyjnego. Ponadto szereg planowanych działań między innymi: regulacja koryt rzek, system małej retencji, melioracje czy zalesianie terenów wpłynię na ograniczenie erozji.

5.7. GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie Gminy Kuźnica nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych, gdyż gmina nie posiada składowiska. Jedynie w zakresie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (z terenu Gminy Kuźnica - gmina wiejska) odpady są wykorzystywane u źródła, tj. do karmienia zwierząt domowych roślinożernych (krowy, konie, króliki). Papier częściowo jest spalany w kotłach, służy do rozpalania. Odpady budowlane oprócz niebezpiecznych wykorzystuje się w gospodarstwach (posadzki betonowe).

Odpady komunalne przekazywane są, zgodnie z zawartą umową przetargową na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, specjalistycznym firmom i wywożone poza obszar Gminy na składowiska odpadów.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Strategia Rozwoju Gminy Kuźnica wskazuje podstawowe kierunki rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. Wśród podstawowych problemów, z jakimi gmina musi się zmierzyć w okresie realizacji Strategii wysuwa się kwestia rozwoju społeczno - gospodarczego obszaru gminy poprzez konieczność poprawy stanu gminnej infrastruktury technicznej i społecznej. Wdrożenie zaproponowanych w Strategii działań przyczyni się do poprawy sytuacji społeczno – gospodarczej na terenie gminy przy minimalnym wpływie na środowisko. Strategia ze względu na ogólność swych zapisów uniemożliwia szczegółowe określenie obszarów, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Strategia nie wskazuje bowiem konkretnych lokalizacji większości przedsięwzięć w niej ujętych, w związku z czym nie ma możliwości dokonania pełnej analizy oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko. Analizując cele sformułowane w Strategii, oprócz analizy ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań określonych w dokumentach nadrzędnych (krajowym i powiatowym) oraz równoległych, określonych na szczeblu regionu. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów w znacznym stopniu zależy możliwość osiągnięcia sukcesu polityki ekologicznej gminy.

Cele wynikające z polityki unijnej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest *VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego*. VI EAP ustanawia wspólnotowe ramy polityki ochrony środowiska na okres od lipca 2002 r. do lipca 2012 r. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza priorytety w dziedzinie ochrony środowiska, w szczególności:

1. zmiany klimatu;
2. przyrodę i różnorodność biologiczną;

3. zdrowie i jakość życia;
4. zasoby naturalne i odpady

Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej jest wynikiem wieloletnich prac Wspólnot Europejskich zmierzających do lepszej ochrony wód poprzez wprowadzenie wspólnej europejskiej polityki wodnej, opartej na przejrzystych, efektywnych i spójnych ramach legislacyjnych. Zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

Cele **pakiету klimatyczno-energetycznego** przedstawiają się następująco:

- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przynajmniej o 20% w 2020 r. w porównaniu do bazowego 1990 r. i 30% zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w 2020 r. w UE w przypadku, gdyby uzyskano światowe porozumienie co do redukcji gazów cieplarnianych
- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej do 20% w 2020 r., w tym 10% udziału biopaliw w zużyciu paliw pędnych
- zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20% do 2020 r. w porównaniu do prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię

Cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w Strategii są zgodne z celami polityki unijnej.

Cele wynikające z polityki ekologicznej Polski

Cele i instrumenty sformułowane na szczeblu wspólnotowym zostały w przewadze przeniesione do Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016. Priorytety tego dokumentu obejmują:

- kierunki działań systemowych,
- ochrona zasobów naturalnych,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w strategii są zgodne z celami Polityki Ekologicznej Państwa.

W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego przyjęto trzy główne cele polityki regionalnej do 2020 roku:

1. „konkurencyjność” - wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;
2. „spójność” - budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych;
3. „sprawność” - tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Kierunki działań polityki regionalnej w ramach celu 1. obejmują:

- wzmocnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych, w tym: Warszawy – stolicy państwa;
- tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza ośrodkami wojewódzkimi;
- budowę podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne;
- zwiększanie dostępności komunikacyjnej pomiędzy regionami i wewnątrz nich.

W ramach celu 2. zidentyfikowano następujące problemy rozwojowe:

- wzmocnianie spójności w układzie krajowym;
- wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług;
- restrukturyzację i rewitalizację miast i innych obszarów;
- przewyższanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE;
- zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

Kierunki działań podejmowane w ramach celu 3. obejmują:

- wzmocnienie strategicznego wymiaru polityki regionalnej;
- jakość zarządzania i terytorialne ukierunkowanie polityk publicznych;
- przebudowę i wzmocnienie koordynacji w wieloszczeblowym zarządzaniu;
- wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego.

Cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w strategii są zgodne z celami KSRR.

Założenia *Narodowego Planu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej* określają cel główny jako:

Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju;

oraz cele szczegółowe:

- 1) Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- 2) Poprawa efektywności energetycznej,
- 3) Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- 4) Rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,

- 5) Zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami,
- 6) Promocja nowych wzorców konsumpcji.

Cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w strategii są zgodne z celami *Narodowego Planu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej*. Gmina rozpoczęła pracę nad opracowaniem dokumentu - Gminny Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

Cele *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego* to: konkurencyjna gospodarka, powiązania krajowe i międzynarodowe oraz jakość życia. Rozwój możliwy jest jedynie wtedy, kiedy w regionie działa dużo konkurencyjnych przedsiębiorstw, które z kolei tworzą miejsca pracy. A posiadanie pracy i dochodów stanowi fundament wysokiej jakości życia. Jednocześnie Strategia zwraca wyraźnie uwagę, że w oparciu jedynie o potencjał wewnętrznego rynku nie ma mowy o trwałym i dynamicznym rozwoju, o nadrobieniu dystansu w stosunku do lepiej rozwiniętych regionów Europy. U podstaw powodzenia tych trzech celów leżą dwa inne: dbałość o nasze środowisko i dobre połączenia drogowe czy kolejowe. Przyroda jest wielkim atutem naszego regionu. Bez niej nie ma zielonych przemysłów i dobrej jakości życia. A drogi - nimi będą wyjeżdżać towary na eksport i przyjeżdżać inwestorzy, którzy ulokują swój kapitał.

Cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w Strategii są zgodne z celami *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego*.

Cele *Strategii Rozwoju Powiatu Sokólskiego* to:

- Powiat sokólski obszarem tworzącym konkurencyjne warunki rozwoju przedsiębiorczości, terenów wiejskich, wykorzystującym położenie przygraniczne do rozwoju szerokiej współpracy transgranicznej i zagranicznej.
- Powiat sokólski obszarem rozwoju infrastruktury społecznej, stosownie do potrzeb i aspiracji mieszkańców oraz wielokierunkowej edukacji i rozwoju kultury z poszanowaniem odrębności narodowych, kulturowych i religijnych.
- Powiat sokólski obszarem rozwoju nowoczesnej infrastruktury technicznej, uwzględniającej racjonalne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz wspieranie rozwoju turystyki, kultury fizycznej i sportu.

Cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w strategii są zgodne z celami *Strategii Rozwoju Powiatu Sokólskiego*.

Założenia i cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w Strategii są zgodne również z *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego*.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego zakłada następujące cele główne:

1. Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska.
2. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
3. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Założenia i cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w strategii są zgodne z *Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego*.

Cele ogólne Programu Ochrony Środowiska Gminy Kuźnica to:

1. Zachowanie, odtwarzanie i przywracanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych.
2. Przywracanie równowagi przyrodniczej na obszarach rolniczych.
3. Ochrona zasobów i poprawa jakości wód podziemnych i powierzchniowych.
4. Racjonalne użytkowanie kopalin, gleb i powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.
5. Zmniejszenie obciążenia środowiska odpadami.
6. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego.
7. Poprawa klimatu akustycznego.
8. Minimalizacja zagrożeń ze strony promieniowania elektromagnetycznego.
9. Ograniczanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz sprawne usuwanie ich skutków.
10. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wymienione cele realizowane będą poprzez zadania o charakterze organizacyjno – prawnym i inwestycyjnym w następujących obszarach:

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego;
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych;
- działania systemowe.

Założenia i cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w Strategii są zgodne z Programem Ochrony Środowiska Gminy Kuźnica oraz pozostałymi gminnymi dokumentami planistycznymi.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Poniżej, na podstawie uproszczonej wersji macierzy Leopolda przedstawiono przewidywane oddziaływanie pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska a celami Strategii Rozwoju Gminy Kuźnica.

Macierz Leopolda

Oddziaływanie na środowisko	MODERNIZACJA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ NA TERENIE GMINY KUŹNICA	MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ	MODERNIZACJA I TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW INSTYTUCJI PUBLICZNYCH	ROZWÓJ GMINY W KONTEKŚCIE KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI	SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA, ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU I	OCHRONA ZABYTEKÓW I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
Elementy środowiska						
Ziemia	3, pozytywne	1, negatywne podczas fazy budowy	0	0	0	0
Wody	3, pozytywne	0	0	1, może być negatywne	0	0
Powietrze	0	2, pozytywne	3, pozytywne	0	0	0
Klimat	0	1	3, pozytywne	0	0	0
Flora	3, pozytywne	1, negatywne podczas fazy budowy	0	1, może być negatywne	0	0
Fauna	3, pozytywne	1, negatywne podczas fazy budowy	0	1, może być negatywne	0	0
Użytkowanie powierzchni ziemi	1, negatywne podczas fazy budowy	1, negatywne podczas fazy budowy	0	0	0	0
Walory krajobrazu	0	1, negatywne podczas fazy	1, pozytywne	1, może być negatywne	0	3, pozytywne

Prognoza Oddziaływania na Środowisko

Oddziaływanie na środowisko	Elementy środowiska	MODERNIZACJA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ NA TERENIE GMINY KUŹNICA	MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ	MODERNIZACJA I TERMO-MODERNIZACJA BUDYNKÓW INSTYTUCJI PUBLICZNYCH	ROZWÓJ GMINY W KONTEKŚCIE KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI	SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA, ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU I	OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
			budowy				
Natura 2000	3, pozytywne	0	0	0	1, może być negatywne	0	0
Walory kulturowe	0	0	0	0	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne
Zabytki	0	0	0	0	3, pozytywne	0	3, pozytywne
Dobra materialne	0	0	2, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	0	3, pozytywne
Infrastruktura	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	0	3, pozytywne
Różnorodność biologiczna	0	0	0	0	0	0	0
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne	3, pozytywne

Cyfra oznacza oddziaływanie: **0** - brak oddziaływania; **1** – oddziaływanie słabe, **2** - o stopniu umiarkowanym, **3** – oddziaływanie silne.

Z powyższych analiz wynika, że planowana Strategia - po spełnieniu zaleceń minimalizujących oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko - nie będzie negatywnie wpływała na ziemię, wody, powietrze, klimat, florę, faunę, użytkowanie powierzchni ziemi, walory krajobrazu, naturę 2000, walory kulturowe, zabytki, dobra materialne, infrastrukturę, różnorodność biologiczną i zasoby naturalne oraz ludzi.

Poniżej w tabelach przedstawiono planowane oddziaływanie Strategii na poszczególne elementy środowiska, w aspekcie kumulacji i czasu.

Cel nr 1 MODERNIZACJA GOSPODARKI WODNO –ŚCIEKOWEJ NA TERENIE GMINY KUŹNICA

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośr ednie	Pośre dnie	Wtórne	Skumul owane	Krótkot ermino we	Średniot ermino we	Długote rminow e	Stale	Chwil owe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	-	-	-	-	-	-	-	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	+	-	+	+	-	-	+	+	-
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	+	-	-	-	-	-	-	-	+
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	+	-	-	-	-	-	-	-	+
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	+	+	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cel nr 2 MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośr ednie	Pośre dnie	Wtórne	Skumul owane	Krótkot ermino we	Średniot ermino we	Długote rminow e	Stale	Chwil owe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	-	+	-	-	-	-	-	-	+
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	+	-	-	-	-	-	-	+
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	+	-	-	-	-	-	-	+
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	+	-	-	-	-	-	-	+
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	-	+	-
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cel nr 3 MODERNIZACJA I TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW INSTYTUCJI PUBLICZNYCH

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	+	-	-	-	-	-	-	+	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	+	-	-	-	-	-	-	+
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	-	-	+
Zabytki i dobra materialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cel nr 4 ROZWÓJ GMINY W KONTEKŚCIE KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	-	-	+	-	+	-	-	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	+	-	-	-	+	-	-
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	+	-	-	-	+	-	-
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	-	+	-
Zabytki i dobra materialne	-	+	-	-	-	-	+	-	-

Cel nr 5 OCHRONA ZABYTEKÓW I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	-	-	+	-	+	-	-	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	+	-	-	-	+	-	-
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	+	-	-	-	+	-	-
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	-	+	-
Zabytki i dobra materialne		+	-	-	-	-	+		-

Cel nr 6 SFERA SPOŁECZNA – EDUKACJA, AKTYWIZACJA ZAWODOWA, ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU

Elementy środowiska	Oddziaływanie								
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
jakość powietrza i warunki klimatyczne klimat akustyczny	-	-	-	-	-	-	-	-	-
wody podziemne i warunki hydrologiczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
powierzchnia ziemi i krajobraz oraz zasoby naturalne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
funkcjonowanie ekosystemów, świat zwierzęcy i roślinny oraz obszar NATURA 2000, różnorodność biologiczna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Warunki życia i zdrowie ludzi	+	-	-	-	-	-	+	-	-
Zabytki i dobra materialne	-	+	-	-	-	-	+	-	-

Realizacja celów Strategii i jej oddziaływanie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Strategia Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015 — 2020 jest dokumentem, który

na szczeblu gminnym ma pozytywny wpływ na stan środowiska. Cele Strategii są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu zasad społeczno - gospodarczych i ochrony środowiska. Realizacja Strategii nie spowoduje negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

W trakcie realizacji projektów – wykonywania prac budowlanych, zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi może stwarzać:

- praca sprzętu mechanicznego

W celu zminimalizowania zagrożeń związanych z fazą budowy należy spełnić następujące warunki:

- pracownicy przed realizacją robót ziemnych i nawierzchniowych winni być przeszkoleni i pouczeni o zagrożeniach związanych z pracami budowlanymi. Powinni posiadać aktualne szkolenie BHP w zakresie wykonywania robót ziemnych i montażowych,
- kierownicy powinni pouczyć pracowników o obowiązku zwracania uwagi na przypadki nie stosowania się innych pracowników do obowiązujących zasad bezpieczeństwa, a w razie rażących przypadków, zgłaszania takich zdarzeń przełożonym,
- kierownik budowy i nadzór budowlany jest zobowiązany do okresowego sprawdzania przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sporządzania raportu z tej czynności,
- teren, na którym będą prowadzone roboty należy oznakować tablicami ostrzegawczymi, wykopy wygrodzić. Należy umieścić tablice informacyjne „UWAGA WYKOPY”, „OSOBOM POSTRONNYM WSTĘP WZBRONIONY”,

W fazie budowy należy zabezpieczyć użytkowanie maszyn i sprzętu budowlanego oraz transportowego przed wyciekami paliw i olejów. Pozyskiwany w trakcie budowy humus należy wykorzystać do ukształtowania terenu. Po zakończeniu budowy należy zrehabilitować tereny użytkowane w trakcie budowy na zaplecze oraz drogi tymczasowe i place manewrowe. Należy również zminimalizować pylenie podczas prac ziemnych i transportowych, zwłaszcza w okresach bezdeszczowych (polewanie wodą placów manewrowych, dróg dojazdowych i technologicznych). Prace budowlane przy użyciu ciężkiego sprzętu powodującego emisję hałasu o wysokich poziomach dźwięku, uciążliwego dla sąsiednich terenów mieszkaniowych, ograniczyć należy do pory dziennej tj. maksimum w godzinach 6.00 – 22.00.

Planowane inwestycje w ramach Strategii nie spowodują znaczących oddziaływań na otaczający krajobraz oraz środowisko przyrodnicze, a w szczególności:

- nie spowodują negatywnego oddziaływania na obszary chronione,
- nie wpłyną na zmianę walorów krajobrazowych i zagospodarowania terenu.

W fazie realizacji będą miały miejsce zakłócenia okresowe, które ustąpią po jej zakończeniu. Roślinność znajdująca się w najbliższym sąsiedztwie lokalizacji inwestycji narażona będzie na przejściowe pogorszenie się warunków wegetacji. W fazie prac w obrębie pasa robót nastąpi przekształcenie nisz ekologicznych jak również zmiany składu ilościowego i gatunkowego biocenozy. Prace należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Prowadzić należy prawidłową gospodarkę humusem. Szczególnie należy dbać o zabezpieczenie sprzętu przed wyciekami substancji ropopochodnych.

Prace budowlane przy inwestycji będą krótkotrwałe i jeżeli prowadzone będą w sposób prawidłowy to nie powinny powodować zagrożenia dla środowiska. Oddziaływanie na wody powierzchniowe w fazie budowy będzie niewielkie i nie powinno wpłynąć na zasoby wód powierzchniowych i ich jakość. Prace budowlane wykonywane będą w sposób nie powodujący powstawania zanieczyszczeń mogących doprowadzić do ich skażenia. Zagrożenie wód podziemnych z tytułu realizacji inwestycji jest niewielkie.

W fazie budowy zagrożeniem dla środowiska gruntowo – wodnego będzie praca urządzeń i ciężkiego sprzętu budowlanego, będącego potencjalnie źródłem wycieku substancji ropopochodnych. Dlatego też wszelkie prace budowlane należy wykonywać sprawnym sprzętem, a ewentualne wycieki powinny zostać natychmiast zlikwidowane z równoczesnym usunięciem zanieczyszczonego gruntu.

Na etapie budowy wpływ inwestycji na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego wynika z prowadzonych prac przy użyciu maszyn budowlanych, będzie jednakże bardzo mały. W trakcie prac budowlanych wystąpi jedynie zwiększona emisja zanieczyszczeń pyłowych spowodowana pracami maszyn budowlanych. Oddziaływanie będzie jednak pomijalnie małe i krótkotrwałe. W wyniku realizacji inwestycji z zakresu termomodernizacji zmniejszy się na obszarze gminy emisja CO₂ i pyłów, nastąpi poprawa warunków atmosferycznych.

Podsumowanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne aspekty środowiska

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań zaplanowanych w Strategii braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Przeprowadzona wieloaspektowa analiza oddziaływań na różne elementy środowiska wskazuje, że cele strategiczne rozwoju gminy powodować będą stosunkowo niewielkie oddziaływania i to zarówno w aspekcie pozytywnym, jak i negatywnym. W pozostałych – bardzo licznych przypadkach – stwierdzenie, iż dany cel nie będzie w sposób zauważalny oddziaływał na środowisko, poprzedzone było szczegółową analizą projektowanych priorytetowych działań oraz spodziewanych efektów ich realizacji. Realizacja celów będzie miała zdecydowanie większy wpływ na mieszkańców gminy (zakłada się zdecydowaną przewagę oddziaływania pozytywnego). Warto zauważyć także rygorystyczne przepisy prośrodowiskowe regulujące proces inwestycyjny, dużą odpowiedzialność urbanistów i planistów przestrzennych w procesie inwestycyjnym i wreszcie rosnącą świadomość ekologiczną mieszkańców, którzy wraz z poprawą sytuacji ekonomicznej coraz większe znaczenie przykładają do warunków życia wynikających z atrakcyjnego otoczenia przyrodniczego.

Obszary Natura 2000

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- żaden z celów nie zakłada bezpośredniej ingerencji w obszar objęty ochroną Natura 2000,
- żaden z celów nie zakłada podejmowania działań, które mogą bezpośrednio oddziaływać w sposób negatywny na obszar chroniony,
- pośrednie efekty celów rozwoju są w kontekście oddziaływania na Naturę 2000 trudne do zdefiniowania – prawdopodobnie ich wpływ będzie minimalny, ale jego charakter – pozytywny,
- w celu dokładnej analizy przewidywanych znaczących oddziaływań w inwestycji budowlanych należy przeprowadzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko wraz ze sporządzeniem

Różnorodność biologiczna, zwierzęta i rośliny

Analiza celów operacyjnych i planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- wszelkie działania inwestycyjne wiążące się z przekształceniami przestrzeni wpływają na analizowane zagadnienia – wiążą się ze zmianą charakteru użytkowania terenu, zmianą charakteru powierzchni biologicznie czynnej, z podziałami terenu i osłabianiem jego odporności na antropopresję, z tworzeniem barier przestrzennych, z wyparciem pewnych gatunków i/lub wprowadzaniem w ich miejsce nowych, z wprowadzaniem nowego charakteru roślinności w związku z urządzeniem terenów zielonych, zieleni ozdobnej, zieleni izolacyjnej, itp. Zdecydowana większość opisanych zmian ma charakter negatywny, ale nie jest to regułą i każdorazowo indywidualna ocena poszczególnych przedsięwzięć, może być odmienna,

- również rozwój turystyki stworzy kolejne źródła emisji, wpływ będzie więc niewątpliwy. Poziom tego oddziaływania będzie zależeć od stopnia penetracji terenów przyrodniczo cennych przez ludzi;

- Strategia przewiduje szereg działań o charakterze prospołecznym, zmierzających przede wszystkim do poprawy jakości życia mieszkańców (poprzez aktywizację gospodarczą, społeczną, poprawę warunków mieszkaniowych). Zmiany o takim charakterze wiążą się zawsze także z poprawą świadomości ekologicznej ludności i podejmowaniu działań na rzecz ochrony środowiska (jego stan wraz z poprawą sytuacji materialnej, staje się immanentnym składnikiem wysokiej jakości życia).

Ludzie

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Strategia zawiera szereg ustaleń o charakterze jednoznacznie prospołecznym – wiążą się one przede wszystkim z: poprawą warunków zamieszkania (w tym stan przestrzeni publicznej, jakość infrastruktury technicznej, dostępność infrastruktury społecznej), poprawą sytuacji materialnej, poprawę warunków codziennego życia w Gminie;

- Ogólny wzrost natężenia ruchu plus budowa nowych ciągów komunikacyjnych na terenach cennych przyrodniczo może powodować trwałe skutki i generować sytuacje konfliktowe. Z drugiej jednak strony poprawa dróg generuje pozytywne skutki w zakresie bezpieczeństwa;

- Niektóre z planowanych przedsięwzięć, aczkolwiek w skali całej Gminy mają jednoznacznie pozytywne oddziaływanie, w skali lokalnej mogą powodować pogorszenie

warunków życia oraz nasilać sytuacje konfliktowe i kryzysowe w relacjach mieszkańcy – władze lokalne /inwestorzy/. Sytuacja ta może dotyczyć na przykład realizacji układu drogowego. Każdorazowo należy wybierać rozwiązania pozwalające na uniknięcie lub zminimalizowanie negatywnych oddziaływań społecznych, jak też należy uwzględniać konieczność kompensacji tych oddziaływań.

Wody

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Realizacja działań związanych z budową kanalizacji sanitarnej w konsekwencji wpłynie w sposób pozytywny na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie ilości ścieków nieoczyszczonych odprowadzanych do środowiska ze źródeł komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie splotu zanieczyszczeń obszarowych. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska.

- Oddziaływanie, jakie może wystąpić przy tego typu przedsięwzięciach dotyczyć będzie oddziaływań chwilowych i krótkoterminowych na etapie budowy oraz oddziaływań długoterminowych, jak również skumulowanych w przypadku awarii, która może wywołać trwałe zanieczyszczenie gruntu i wód podziemnych.

Powietrze

Analiza celów operacyjnych, planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Najbardziej negatywne oddziaływanie może wystąpić w zakresie rozwoju sieci komunikacyjnej. Ogólny wzrost natężenia ruchu plus budowa nowych ciągów komunikacyjnych na terenach cennych przyrodniczo może powodować trwałe skutki i generować sytuacje konfliktowe. Z drugiej jednak strony poprawa stanu dróg generuje pozytywne skutki w zakresie bezpieczeństwa;

- Pozytywny wpływ będą miały działania z zakresu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o odnawialne źródła energii.

Powierzchnia ziemi i krajobraz

Analiza celów operacyjnych, planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do generalnego wniosku. W znacznej mierze działania zawarte w Strategii dotyczą przestrzennie obszarów już zagospodarowanych, pełniących określone funkcje, a realizacja

zapisów Strategii ma za zadanie ich uzupełnienie. W związku z tym oddziaływanie negatywne na powierzchnię ziemi i krajobraz jest w większym stopniu pozytywne niż negatywne. Należy bowiem zaznaczyć, iż przestrzeń w obrębie większych miejscowości rozumiana jako powierzchnia ziemi i krajobraz jest z zasady zmieniona przez człowieka, tak więc realizacja celów strategicznych wiązać się będzie z zastąpieniem jednej formy pochodzenia antropogenicznego, inną formą o podobnej genezie. W celu określenia analizy wpływu eksploatacji granitu na powierzchnię ziemi i krajobraz należy przeprowadzić procedurę oceny oddziaływania na środowisko wraz ze sporządzeniem raportu oddziaływania na środowisko.

Klimat

Analiza celów operacyjnych i planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Rozwój ruchu komunikacyjnego może wpłynąć na pogłębienie presji na zmiany klimatyczne.
- Poprawa stanu istniejących dróg wpłynie na udrożnienie ruchu samochodowego, co w konsekwencji zmniejszy kumulację zanieczyszczeń na określonych obszarach.

Zasoby naturalne

Analiza celów operacyjnych oraz planowanych zadań i spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Strategia zawiera szereg zapisów dotyczących budowy i modernizacji infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury ochrony środowiska (kanalizacji), co w znacznym stopniu ogranicza oddziaływanie negatywne poszczególnych celów na zasoby naturalne.
- Ponieważ znaczna część zasobów naturalnych znajdujących się na terenie Gminy jest chroniona w sposób naturalny (porastanie przez zwarty obszar leśny) oraz poprzez działający system prawny to oddziaływanie realizacji poszczególnych celów na zasoby naturalne jest stosunkowo niewielkie i zazwyczaj nie będzie miało istotnego wpływu na te zasoby.

Zabytki

Strategia nie spowoduje bezpośredniego oddziaływania na zabytki. Nie wystąpią bezpośrednio, pośrednio, krótkotrwałe, odwracalne i nieodwracalne oddziaływania na zabytki.

Dobra materialne

Analiza celów operacyjnych i planowanych zadań oraz spodziewanych efektów, prowadzi do następujących generalnych wniosków:

- Strategia nie zawiera ustaleń, które prowadziłyby do dających się przewidzieć istotnych strat w zakresie wartości i jakości dóbr materialnych.
- Strategia zawiera natomiast szereg ustaleń prowadzących do podniesienia wartości i jakości dóbr materialnych, zarówno w sferze publicznej, jak i prywatnej (dotyczy to zarówno grupy inwestorów, jak i osób fizycznych).
- Realizacja ustaleń Strategii będzie się wiązała z tworzeniem korzystnych warunków dla dokonywania inwestycji na terenie gminy.
- Realizacja ustaleń Strategii będzie się wiązała z poprawą jakości i wartości przestrzeni publicznych (estetyzacja, modernizacja, remonty, realizacja nowych elementów małej architektury, realizacja nowych lub poprawa stanu istniejących terenów zieleni).
- Realizacja ustaleń Strategii będzie się wiązała z poprawą sytuacji materialnej mieszkańców, co będzie sprzyjać konsumpcji i poprawie standardu zamieszkania.

Wzajemne oddziaływanie

Wzajemne oddziaływanie pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska przedstawiono na podstawie uproszczonej wersji macierzy Leopolda.

Macierz Leopolda

Oddziaływanie na środowisko / Elementy środowiska	Transformacja powierzchni ziemi	Urbanizacja i konstrukcje na powierzchni	Zmiany ruchu transportowego	Hałas i wibracje	Emisje gazowe, odory, kurz i pył	Zanieczyszczenia mikrobiologiczne i bakteriologiczne	Usuwanie ścieków	Utylizacja odpadów	Stosowanie chemikaliów	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
Ziemia	X	X	X	X	X		X	X		X
Wody			X	X						

Prognoza Oddziaływania na Środowisko

Oddziaływanie na środowisko										
Elementy środowiska	Transformacja powierzchni ziemi	Urbanizacja i konstrukcje na powierzchni	Zmiany ruchu transportowego	Hałas i wibracje	Emisje gazowe, odory, kurz i pył	Zanieczyszczenia mikrobiologiczne i bakteriologiczne	Usuwanie ścieków	Utylizacja odpadów	Stosowanie chemikaliów	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
Atmosfera			X	X	X					
Procesy	X	X	X	X	X			X		
Flora	X		X	X	X					
Fauna	X		X	X	X					
Użytkowanie ziemi										
Wypoczynek			X	X	X		X			
Walory krajobrazu	X	X		X	X		X	X		
Walory kulturowe				X	X					
Infrastruktura			X							
Stosunki ekologiczne				X	X			X		

Kolor oznacza oddziaływanie: **zielony** – oddziaływanie słabe, **kolor żółty** - o stopniu umiarkowanym, **kolor czerwony** – oddziaływanie silne.

Z powyższych analiz wynika, że planowana inwestycja - po spełnieniu zaleceń minimalizujących oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko - nie będzie negatywnie wpływała na ludzi, zwierzęta, rośliny, powierzchnię ziemi, wodę powietrze, klimat, dobra kultury i krajobraz. W związku tym nie wystąpi wzajemne negatywne oddziaływanie pomiędzy tymi elementami.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Analiza Strategii prowadzi do następujących wniosków z zakresu rozwiązań mających na celu łagodzenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

1) Ochrona wód i powierzchni ziemi - z uwagi na znaczące oddziaływania w przypadku awarii lub wypadku, wskazana jest stała kontrola stanu technicznego instalacji wodociągowo - kanalizacyjnych, jak również opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii. Podczas budowy kanalizacji sanitarnej powinny być zastosowane materiały zapewniające szczelność rurociągów. Projektowana kanalizacja będzie w całości szczelna dzięki wykorzystaniu do jej budowy szczelnych elementów systemowych z tworzyw sztucznych i betonu i odpowiednim połączeniom tych elementów.

2) Ochrona klimatu i powietrza - zadania w zakresie ochrony powietrza wpłyną w sposób pozytywny na stan atmosfery w Gminie, w związku z tym wyznaczanie zadań rekompensujących negatywne oddziaływania jest nieuzasadnione. Modernizacja dróg pod kątem zmiany nawierzchni wpłynie na zmniejszenie emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Prawidłowe wykonawstwo wszelkich robót budowlanych pozwoli na uniknięcie wielu niepożądanych skutków zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego.

3) Ochrona przed hałasem - ważnym elementem przy budowie nowych dróg i modernizacji już istniejących jest materiał wykorzystany przy budowie nawierzchni dróg. Powinna to być nawierzchnia cichobieżna, zapobiegająca emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Dodatkowo winien być wykonany system zbierający wody opadowe spływające z powierzchni drogi. Prawidłowe wykonawstwo wszelkich robót budowlanych pozwoli na uniknięcie wielu niepożądanych skutków zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego. Szczególne znaczenie mają także działania, które prowadzą do zidentyfikowania i zinventaryzowania terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu, ponieważ dzięki temu można prowadzić efektywne działania ograniczającego jego skutki np. poprzez wymianę okien na dźwiękoszczelne i modernizację dróg.

4) Ochrona przyrody, fauny i flory oraz obszarów chronionych- zadania w zakresie ochrony przyrody oraz ochrony i zrównoważony rozwój lasów wpłyną w sposób pozytywny

na stan przyrody w gminie, w związku z tym wyznaczanie zadań rekompensujących negatywne oddziaływania jest nieuzasadniona.

9. WPLYW TRANSGRANICZY

Realizacja ustaleń Strategii, pomimo bliskości granicy z Białorusią, nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych ze względu na zasięg lokalny inwestycji. Jednakże, z uwagi na fakt podpisania przez Polskę i ratyfikowania Konwencji o ocenach oddziaływania w kontekście transgranicznym należy podkreślić obowiązek informowania państw w przypadku podejmowania działań mogących znacząco oddziaływać na ich terytorium. Każda z inwestycji planowanych do realizacji w ramach Strategii w fazie projektowania będzie analizowana pod kątem oddziaływania na środowisko. Jeżeli realizacja jakiejś planowanej inwestycji będzie mogła znacząco oddziaływać na środowisko, to będzie wymagała sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, w którym będzie analizowany szczegółowo efekt transgraniczny.

10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Analiza rozwiązań alternatywnych w przypadku tego typu opracowania, nie może być pełna (a więc dotyczyć wszystkich zapisanych w Strategii zamierzeń) ani całkowicie satysfakcjonująca (oferująca alternatywne rozwiązania dla wszystkich planowanych działań). Wynika to ze specyfiki opracowania, jakim jest strategia rozwoju.

O zastosowaniu rozwiązań alternatywnych, zasadniczo można mówić w trzech sytuacjach:

1. gdy w wyniku wyboru innego wariantu realizacji, nie zostaje zmieniona planowana funkcja lub planowany sposób zagospodarowania, a jedynie zmianie ulegają założenia szczegółowe ich realizacji – np. zmienia się planowana intensywność lub szczegółowa koncepcja zagospodarowania (rozmieszczenia i wzajemnych relacji planowanych elementów bez zmiany ich przeznaczenia) – taki sposób wariantowania pozwala na osiągnięcie celów ekologicznych dzięki zmniejszeniu intensywności oddziaływania lub optymalizacji wykorzystania przestrzeni;

2. gdy w wyniku wyboru innego wariantu realizacji następuje rezygnacja z planowanego dotąd sposobu zagospodarowania lub planowanej funkcji i następuje zmiana na

inny sposób zagospodarowania lub funkcji (mniej inwazyjnych wobec różnych aspektów środowiska);

3. gdy w wyniku wyboru innego wariantu realizacji następuje zmiana lokalizacji danego przedsięwzięcia w celu wyboru lokalizacji mniej uciążliwej.

W przypadku Strategii Rozwoju Gminy istotnymi problemami w zaproponowaniu rozwiązań alternatywnych są:

- ewidentnie prośrodowiskowy charakter wielu planowanych działań – poszukiwanie rozwiązań alternatywnych jest tu bezcelowe, ponieważ celem samego przedsięwzięcia jest tu każdorazowo poprawa różnych aspektów,
- nadanie priorytetowi zagadnieniom rozwoju społecznego – większość z planowanych tu działań nie ma bezpośredniego (a co najwyżej trudny do udowodnienia pośredni), wpływu na zagadnienia funkcjonowania środowiska,
- uwzględnienie wśród działań szeregu bardzo konkretnych przedsięwzięć, które są ściśle osadzone w przestrzeni gminy (dokładna lokalizacja), a ich wybór wynika z konieczności rozwiązania zdiagnozowanych tam konkretnych problemów lub służy wykorzystaniu zidentyfikowanych tam konkretnych szans. W tym kontekście nie jest możliwe dokonywanie propozycji rozwiązań alternatywnych, gdyż de facto byłoby to kwestionowanie konkretnej wizji Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii rozwoju gminy, czy też kwestionowaniem wyboru konkretnych przedsięwzięć – należy tu założyć, że Zespół Autorski Strategii dysponował tu, zdobytą na etapie wykonywania diagnozy stanu gminy, wiedzą i że wybór konkretnych przedsięwzięć wynika z rzeczywistych umotywowanych potrzeb.

Ponadto ograniczeniami w zaproponowaniu rozwiązań alternatywnych, typowymi dla wszystkich strategii rozwoju są, wynikające z ich specyfiki:

- określony (dosyć wysoki) poziom ogólności wielu zapisów (obok bardzo konkretnych zadań, strategię zawierają także tylko ogólne ustalenia dotyczące określonych sfer funkcjonowania gminy) – strategię z założenia mają charakter deklaracyjny i w pewnej mierze dotyczą także spraw, wprawdzie postrzeganych jako ważne dla rozwoju, ale nie posiadających żadnych przesądzeń co do realności ich realizacji, a tym bardziej szczegółowych rozwiązań czy umiejscowienia w przestrzeni.

Ze względu na deklaracyjny charakter, ustalenia strategii muszą cechować się pewną elastycznością (gdyż nie są znane obecnie szczegółowo przyszłe uwarunkowania realizacji tych zadań), co dodatkowo powiększa margines ogólności zapisów. Strategia jest więc (spośród opracowań dotyczących planowania rozwoju) opracowaniem o najbardziej ogólnym

charakterze, stąd proponowanie rozwiązań alternatywnych jest dla tego typu opracowania najbardziej utrudnione.

- „działaniowym” a nie „przestrzennym” charakterze Strategii – strategię z założenia określają zakres działań niezbędnych dla powodzenia rozwoju, natomiast znacznie mniejszy nacisk kładą na szczegóły i miejsce ich realizacji. Znaczna część działań istotnych dla rozwoju danego obszaru nie ma zresztą w ogóle charakteru przestrzennego – wiąże się z usprawnieniem funkcjonowania systemów, z działaniami kierowanymi wobec mieszkańców, instytucji, itp., często o charakterze całkowicie nie inwestycyjnym (są to opisane wcześniej, programy „miękkie”), lub niewykazujących fizycznych efektów realizacji. Są to działania niemające żadnych bezpośrednich lub też możliwych do określenia – pośrednich, skutków dla sfery przyrodniczej; wskazywanie działań alternatywnych, które pozwoliłyby na mniejszą ingerencję w środowisko, jest więc w tym przypadku bezzasadne. Nawet te same działania, ale realizowane w różnych lokalizacjach, mogą mieć zróżnicowany charakter oddziaływania na środowisko - w takim przypadku, propozycje rozwiązań alternatywnych powinny więc nawiązywać do konkretnej lokalizacji, co w opracowaniu o tak ogólnym charakterze – jest niemożliwe.

- planowaniu rozwoju poprzez ogólne dosyć szerokie sfery działań – „obszary strategiczne” (konsekwencja opisanej wcześniej ogólności ustaleń Strategii), w których spodziewa się osiągnąć określone rezultaty - w strategii podano wprawdzie planowane działania, które zamierza się realizować, ale w ramach wielu spośród zaplanowanych działań (niektóre z nich mają bardzo ogólny charakter) jest miejsce na rozwiązania alternatywne, a zakładane cele można osiągnąć przy wyborze różnego rodzaju wariantów. Istnieje więc możliwość wyboru różnych alternatywnych dróg dojścia do celu.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ STRATEGII Z CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitorowanie realizacji Strategii prowadzone będzie również przez pracowników Urzędu Gminy. Będą oni na bieżąco prowadzili nadzór nad realizacją projektów. Mają oni dostęp do wszystkich danych dotyczących niezbędnych do kontrolowania zmian wskaźników osiągnięć określonych w Strategii. Badając ich zmiany będą na bieżąco oceniali prawidłowość realizacji dokumentu. Dane te będą przekazywane do Wójta. Na każdej sesji Rady Gminy Wójt składa Radnym, Sołtysom oraz zaproszonym przedstawicielom przedsiębiorców, dyrektorów jednostek samorządowych i mieszkańcom gminy informacje ze swoich prac. W tym też sprawozdaniu będą informacje o wdrażaniu Strategii i realizacji projektów określonych przez ten dokument. Ponadto jeden - dwa razy do roku odbywają się zebrania wiejskie, na których również będzie omawiane wdrażanie Strategii i realizacja projektów z nią związanych. W czasie tych sesji i spotkań wszystkie zainteresowane strony będą mogły zgłaszać swoje wnioski i uwagi związane z realizacją Strategii, a także zgłaszać do niej ewentualne zmiany, które będą musiały być zatwierdzone przez Radę Gminy.

Sposoby oceny - ewaluacja

Ewaluacja Strategii odbywać będzie się co dwa lata. Istota oceny Strategii polega na prowadzeniu stałych obserwacji, dokonywania systematycznych pomiarów, określaniu narzędzi pomiarów przebiegu procesów, które nas interesują. Strategia ma na celu wspomagać zrównoważony rozwój gminy. Stosownie do tych dwóch funkcji powstaje zasadne wyróżnienie dwóch sfer jej obserwacji i oceny. Jedną sferą jest obserwacja Strategii jako dokumentu programowania działań wspomagających rozwój z całą logiką uzasadniania tych działań, drugą zaś jest obserwacja i ocena wdrażania działań w życie.

Wzorcem dla oceny mogą być wskaźniki oceny realizacji zadań. Wskaźniki te można podzielić na trzy podgrupy:

- **Wskaźniki produktu** - opisujące rozmiar podejmowanych przedsięwzięć w ramach danego projektu.
- **Wskaźniki rezultatu** - związane z bezpośrednimi i natychmiastowymi efektami przedsięwzięcia (projektu). Informują one o zmianach, jakie nastąpiły tuż po wdrożeniu danego przedsięwzięcia. Efekty bezpośrednie mogą być mierzone wartościowo i ilościowo.

- **Wskaźniki oddziaływania** - opisujące efekty odległe w czasie lub efekty pośrednie nie ograniczające się do korzyści beneficjentów (korzyści zewnętrzne). Pomiar tego typu efektów pośrednich jest tylko częściowo możliwy na wybranych przykładach, dających się zidentyfikować i zmierzyć. Całość efektów pośrednich może nie być jednoznacznie określona, może być jednak szacowana.

Wskaźniki oceny projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne - umożliwiające porównania, wiarygodne i dostępne. Stworzenie w miarę pełnego indeksu wskaźników oceny projektów może stanowić podstawę do określenia monitorowania całego Programu.

Lista przykładowych wskaźników:

- km zmodernizowanych dróg
- % skanalizowania gminy
- liczba zmodernizowanych obiektów
- liczba obiektów poddanych termomodernizacji
- km melioracji wodnych
- km kanalizacji deszczowej
- liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk
- zmodernizowana oczyszczalnia ścieków
- liczba nowych przyzagrodowych oczyszczalni ścieków
- % zmniejszenia zanieczyszczenia atmosferycznego
- wzrost świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży
- wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa dorosłego
- liczba nowopowstałych gospodarstw ekologicznych
- liczba miejsc noclegowych
- liczba kwater agroturystycznych
- liczba organizacji pozarządowych
- liczba nowopowstałych przedsiębiorstw
- liczba zmodernizowanych kotłowni
- liczba zmodernizowanych kotłowni z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii
- wzrost wielkości terenów leśnych – w ha.

By wskaźniki mogły być realne, trafnie dobrane, mierzalne, należy przy ich doborze znać dane wyjściowe.

Ewaluacja Strategii odbywać będzie się co dwa lata.

12. PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIENŃ W FORMIE GRAFICZNEJ

Strategia ze względu na ogólność swych zapisów uniemożliwia szczegółowe określenie obszarów, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Strategia nie wskazuje bowiem konkretnych lokalizacji większości przedsięwzięć w niej ujętych, w związku z czym nie ma możliwości dokonania pełnej analizy oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko.

13. PRZEDSTAWIENIE ZAGADNIENŃ W FORMIE KARTOGRAFICZNEJ

Przewidywany zasięg oddziaływania inwestycji będącej przedmiotem opracowania obejmuje całą Gminę Kuźnica i przedstawiono go na mapie poniżej i w złączniku.

14. WSKAZANIE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓLCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO, OPRACOWUJĄC PROGNOZĘ

Zagadnienie sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko rozpatrywanego dokumentu nie powoduje występowania trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM INFORMACJI ZAWARTYCH W RAPORCIE

Głównym celem Prognozy jest analiza oddziaływania na środowisko.

16. NAZWISKA OSÓB SPORZĄDZAJĄCYCH PROGNOZĘ

Firma sporządzająca Prognozę:

Sukces Urszula Ilkowska

Ul. Wesoła 1/1, Sobolewo

15-509 Białystok

tel. 502 261 429; e-mail: ilkow@wp.pl

Nazwiska osób sporządzających Prognozę:

mgr Urszula Ilkowska

17. ŹRÓDŁA INFORMACJI STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Poniżej przedstawione zostały materiały źródłowe, wykorzystane do opracowania niniejszej Prognozy. Są nimi przepisy aktualnie obowiązujące w Polsce, związane z ochroną środowiska, stanowiące podstawę prawną do sporządzenia poniższego opracowania i wynikających z niego wniosków dla realizacji planowanego przedsięwzięcia, jak również materiały stanowiące dane pomiarowe oraz inne informacje, dotyczące stanu środowiska i występujących uciążliwości w otoczeniu przedsięwzięcia.

W opracowaniu wykorzystano następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 1235, ze zm.);
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. 2013 poz. 47 ze zm.);
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2010 nr 16 poz. 87);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz.U. 2008 nr 206 poz. 1291);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112, ze zm.);
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2013 poz. 1479)
9. Plan Rozwoju Lokalnego
10. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
11. Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego, WIOŚ 2012 r.
12. Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami
13. Program Ochrony Środowiska.

18. WNIOSKI

Wnioski ogólne

Z punktu widzenia ochrony środowiska wynikają następujące wnioski:

Na **etapie budowy** inwestycji wyodrębnić można następujące źródła oddziaływań i związane z nimi rodzaje potencjalnej uciążliwości, tj.:

- uszkodzenia w zakresie powierzchni ziemi,
- oddziaływania akustyczne,
- zanieczyszczenie powietrza,
- oddziaływanie na środowisko wodne,
- oddziaływanie na świat roślinny i zwierzęcy.

Ocena rozwiązań technicznych i technologicznych pozwala sformułować wniosek o korzystnych warunkach miejscowych i możliwościach ograniczenia do bezpiecznego poziomu korzystania ze środowiska w trakcie realizacji zamierzonych robót. Uciążliwości związane z okresem budowy będą krótkotrwałe i odwracalne.

Prace budowlane należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej.

Na **etapie eksploatacji** planowanych w ramach Strategii inwestycji infrastrukturalnych występować będą następujące uciążliwości:

- oddziaływania akustyczne,
- zanieczyszczenie powietrza,
- oddziaływanie na środowisko wodne,
- potencjalne sytuacje awaryjne.

Kwestionariusz dotyczący analizy stopnia oddziaływania Strategii na środowisko

Lista pytań dotyczących wszystkich planowanych w ramach Strategii inwestycji /przedsięwzięć	TAK / NIE	Czy dane oddziaływanie może być znaczące TAK / NIE
1 . Czy realizacja, eksploatacja lub likwidacja przedsięwzięcia będzie mogła powodować fizyczne zmiany na danym terenie (np. pod względem cech topograficznych, użytkowania terenu, zmian warunków hydrologicznych)?	NIE	NIE
2. Czy w czasie realizacji, eksploatacji lub	TAK	

Lista pytań dotyczących wszystkich planowanych w ramach Strategii inwestycji /przedsięwzięć	TAK / NIE	Czy dane oddziaływanie może być znaczące TAK / NIE
likwidacji przedsięwzięcia będą wykorzystywane zasoby środowiska, np. grunt, woda, surowce lub energia, a zwłaszcza jakiegokolwiek nieodnawialne lub ograniczone zasoby środowiska?		NIE
3. Czy realizacja, eksploatacja lub likwidacja przedsięwzięcia będzie wymagać wykorzystania, przechowywania, transportu, zagospodarowania lub wytwarzania substancji lub materiałów, które mogłyby szkodzić zdrowiu ludzi lub środowisku albo budzić wśród społeczeństwa obawy o faktyczne lub domniemane zagrożenie dla zdrowia ludzi?	NIE	NIE
4. Czy w czasie realizacji, eksploatacji lub likwidacji przedsięwzięcia będą wytwarzane odpady?	TAK	NIE
5. Czy przedsięwzięcie będzie emitować do powietrza substancje zanieczyszczające lub substancje niebezpieczne, toksyczne czy szkodliwe?	NIE	NIE
6. Czy przedsięwzięcie będzie powodować emisję energii (takie jak hałas, wibracje, światło, energia cieplna lub promieniowanie elektromagnetyczne)?	TAK	NIE
7. Czy przedsięwzięcie będzie zagrażać skażeniem gleby lub wody na skutek wprowadzania substancji do ziemi, do wód powierzchniowych lub podziemnych, przybrzeżnych lub morskich?	NIE	NIE
8. Czy z realizacją, eksploatacją lub likwidacją przedsięwzięcia będzie związane ryzyko wystąpienia awarii mogących oddziaływać na zdrowie ludzi lub środowisko?	NIE	NIE
9. Czy przedsięwzięcie będzie mogło spowodować zmiany społeczne, np. zmiany demograficzne, zmiany sposobu życia mieszkańców lub struktury zatrudnienia?	NIE	NIE
10. Czy istnieją inne czynniki, które należy uwzględnić, np. inwestycje wynikające z istnienia przedsięwzięcia, które będą mogły oddziaływać na środowisko; lub powstanie możliwości kumulowania oddziaływań z innymi już istniejącymi lub planowanymi w okolicy rodzajami działalności?	NIE	NIE
11. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia	NIE	NIE

Lista pytań dotyczących wszystkich planowanych w ramach Strategii inwestycji /przedsięwzięć	TAK / NIE	Czy dane oddziaływanie może być znaczące TAK / NIE
lub w pobliżu znajdują się obszary chronione na podstawie przepisów międzynarodowych, krajowych lub miejscowych, ze względu na ich walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe lub inne, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?		
12. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się inne obszary ważne lub wrażliwe ze względu na ich cechy przyrodnicze, np. obszary wodno-błotne, cieki lub zbiorniki wodne, morska strefa przybrzeżna, góry, lasy lub puszcze, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
13. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się obszary wykorzystywane przez chronione, ważne lub wrażliwe gatunki roślin lub zwierząt np. w celu rozmnażania, gniazdowania, żerowania, zimowania lub wędrówek, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
14. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu występują obszary lub obiekty o wysokich walorach krajobrazowych lub widokowych, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
15. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się trasy lub obiekty zapewniające dostęp społeczeństwu do urządzeń rekreacyjnych lub innych, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
16. Czy przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać na mocno obciążone trasy komunikacyjne, które same mogą powodować problemy środowiskowe?	NIE	NIE
17. Czy przedsięwzięcie będzie zlokalizowane na terenie znajdującym się w polu widzenia znacznej liczby osób?	NIE	NIE
18. Czy przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać na tereny lub obiekty o znaczeniu historycznym lub kulturowym?	NIE	NIE
19. Czy przedsięwzięcie będzie zlokalizowane na terenie nie zagospodarowanym, powodując utratę terenów nie przekształconych dotychczas przez człowieka?	NIE	NIE

Lista pytań dotyczących wszystkich planowanych w ramach Strategii inwestycji /przedsięwzięć	TAK NIE /	Czy dane oddziaływanie może być znaczące TAK / NIE
20. Czy przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać na obecne sposoby użytkowania terenu, np. zabudowę mieszkaniową, obiekty przemysłowe, usługowe lub handlowe, obiekty użyteczności publicznej, tereny rekreacyjne, otwartą przestrzeń publiczną, tereny rolne, leśne, obiekty i tereny turystyczne, tereny górnictwa podziemnego lub odkrywkowego?	TAK	NIE, oddziaływanie pozytywne
21. Czy przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać na przyszły rodzaj użytkowania terenu, określony w planach zagospodarowania przestrzennego?	NIE	NIE
22. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się gęsto zaludnione lub zabudowane obszary, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
23. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się obszary wrażliwe ze względu na sposób użytkowania, np. tereny szkolne, szpitale, miejsca kultu, obiekty użyteczności publicznej, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
24. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu występują obszary zawierające ważne, wysokiej jakości lub rzadkie zasoby środowiska, np. wody podziemne, wody powierzchniowe, zasoby wykorzystywane w gospodarce leśnej, rolnictwie, rybołówstwie i turystyce lub zasoby kopalin, na które przedsięwzięcie będzie mogło oddziaływać?	NIE	NIE
25. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia lub w pobliżu znajdują się obszary o wysokim poziomie zanieczyszczeń lub obszary szkód w środowisku ?	NIE	NIE
26. Czy na terenie lokalizacji przedsięwzięcia istnieje podwyższone ryzyko wystąpienia osadzenia lub osuwania gruntu, erozji, powodzi albo ekstremalnych lub szkodliwych warunków klimatycznych, np. inwersji temperatury, mgieł i porywistych wiatrów, na skutek czego przedsięwzięcie będzie mogło powodować problemy środowiskowe?	NIE	NIE

Wnioski końcowe

Przeprowadzona analiza wskazuje, iż inwestycje planowane do realizacji w ramach celów Strategii, po zastosowaniu środków minimalizujących oddziaływanie na środowisko:

- nie powinny stwarzać zagrożeń dla środowiska,
- nie pogorszą jego stanu na terenach przyległych,
- nie spowodują przekroczenia dopuszczalnych norm poza terenem przemysłowym,
- nie będą negatywnie oddziaływać na ludzi,
- nie będą negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

Realizacja celów Strategii i jej oddziaływanie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Strategia Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015 — 2020 jest dokumentem, który na szczeblu gminnym ma pozytywny wpływ na stan środowiska. Cele Strategii są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu zasad społeczno - gospodarczych i ochrony środowiska. Realizacja Strategii nie powoduje negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

19. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Głównym celem Prognozy Oddziaływania na Środowisko jest analiza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015 — 2020.

W związku z tym, zakres niniejszego opracowania obejmuje analizę wpływu na środowisko przedsięwzięcia, na takie elementy środowiska w jego otoczeniu, jak:

- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Strategia Rozwoju Gminy Kuźnica to dokument, który definiuje misję i wizję Gminy, a także wytycza strategiczne cele i podstawowe kierunki działania w latach 2015-2020. Dokument opisuje sytuację strategiczną Gminy, charakteryzuje jej sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturę techniczną, zasoby naturalne oraz wskazuje szereg innych aspektów, które wpływają na życie mieszkańców Gminy. Przeprowadzona analiza: słabych, mocnych stron gminy, szans i zagrożeń płynących z jego otoczenia oraz konsultacje społeczne zaowocowały wytyczeniem celów strategicznych takich jak:

6. Modernizacja gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Kuźnica
7. Modernizacja infrastruktury drogowej
8. Modernizacja i termomodernizacja budynków instytucji publicznych
9. Rozwój Gminy w kontekście kultury, sportu i turystyki
10. Sfera społeczna – edukacja, aktywizacja zawodowa, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

W ramach wyznaczonych celów przewidziano szereg zadań, których realizacja przyczyni się do spójnego i harmonijnego rozwoju Gminy.

Cele strategiczne Gminy Kuźnica, zapisane w Strategii są zgodne z celami polityki unijnej i Polski.

Z analiz wynika, że planowana Strategia - po spełnieniu zaleceń minimalizujących oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko - nie będzie negatywnie wpływała na ziemię, wody, powietrze, klimat, florę, faunę, użytkowanie powierzchni ziemi, walory krajobrazu, naturę 2000, walory kulturowe, zabytki, dobra materialne, infrastrukturę, różnorodność biologiczną i zasoby naturalne oraz ludzi.

Realizacja celów Strategii i jej oddziaływanie będzie miało pozytywny wpływ na środowisko. Strategia Rozwoju Gminy Kuźnica na lata 2015 — 2020 jest dokumentem, który na szczeblu gminnym ma pozytywny wpływ na stan środowiska. Cele Strategii są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, przy zachowaniu zasad społeczno - gospodarczych i ochrony środowiska. Realizacja Strategii nie powoduje negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.

Realizacja ustaleń Strategii, pomimo bliskości granicy z Białorusią, nie będzie powodować znaczących oddziaływań transgranicznych ze względu na zasięg lokalny inwestycji.

Analiza rozwiązań alternatywnych w przypadku tego typu opracowania, nie może być pełna (a więc dotyczyć wszystkich zapisanych w Strategii zamierzeń) ani całkowicie satysfakcjonująca (oferująca alternatywne rozwiązania dla wszystkich planowanych działań). Wynika to ze specyfiki opracowania, jakim jest strategia rozwoju.

Ewaluacja Strategii odbywać będzie się co dwa lata.

Strategia ze względu na ogólność swych zapisów uniemożliwia szczegółowe określenie obszarów, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Strategia nie wskazuje bowiem konkretnych lokalizacji większości przedsięwzięć w niej ujętych, w związku z czym nie ma możliwości dokonania pełnej analizy oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko.

Przeprowadzona analiza wskazuje, iż inwestycje planowane do realizacji w ramach celów Strategii , po zastosowaniu środków minimalizujących oddziaływanie na środowisko:

- nie powinny stwarzać zagrożeń dla środowiska,
- nie pogorszą jego stanu na terenach przyległych,

- nie spowodują przekroczenia dopuszczalnych norm poza terenem przemysłowym,
- nie będą negatywnie oddziaływać na ludzi,
- nie będą negatywnie na obszar Natura 2000.

20. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Mapa